

Tik po da-
ketui mūsų
ti už laiką
arba už pake-
rių dar buvę
kantinėje už

Rašyti gali
Todėl geria-
kalbą buvo t-
tis. Tai buvę
namiškiams
niekas iki š-
mes dingime
gyvi. Bet šit-
pasinaudoti t-
sikių dalis -
piero ne voki-

Tiksliai ne-
ma ir ko nega-
dėl bijom, ka-
džiai, rodą
ženklą, gali
miškių.

Dėl to ret-
visą penkiol-
rias kiekvien-
teisės parašy-
nesi.

Pirštais sie-
Laikas bėg-
nes nebuvo k-
dėtis, o savi-
kad norėjosi
Išėini iš blok-
sur pilna pri-
lygių taip pa-
suvargusių i-
giai taip pat
"užmūšyti" tą

Po pietų g-
poilsio. Pask-
landa (vadin-
d) buvo pra-
sekmadienis.
šventiška. Ta-
tiesti, sušilti
miršti viską

venimą, ir d-
dies skausma-
Porai vala-
mos pažadi-
šokam iš lovi-
mės, klojam-
kad antra d-
bėgs greičiau
dabar tikrai

buvo priešpie-
stebėjom, ka-
vas yra kažko
šukauja ir ne-
suduoda.

SVIET PAI

Žiūrint form-
tu, gali susidar-
Mokymo įst-
yra net papr-
tetai, Veterina-
dalis yra Dotn-
jės, Konservat-
kelios prekybos
polėje, finans-
personalo par-
kyklos, įvairia-
progimnazija,
visos atstatyto

Vilniuje org-
Kaune įsteigta
versitetas, ve-
ir didelė dalis
na stipendijas,
ir t.t.

I Kauno V.
priimta apie t-
tik pat. Auk-
čius siekia virš
svietimo gyven-
pelnusių resp

Bolševikinės
li susidaryti ku-
turint progos
čias i kita pus-

Žmonės, paž-
žino, kaip viską
čiais ir platau-
niais planais, s-
toms, kurios d-
Pirmoje eilė

TREMTINIŲ MENO PARODA

(Mūsų Korespondentas Vokietijoje)

Šiuo metu Vokietijoje, Prancūzijos okupuotoje zonoje vyriausiam okupacinės kariuomenės miestui Baden-Badene vyksta tremtinių darbo ir meno paroda.

Parodą globoja vyriausios prancūzų pajėgų vadovs Vokietijoje, generolas Koenig. Garbės komitetas sudaro: gen. F. Lauchlud, pulk. Marchal, gen. Marguerites dit Lise, pulk. Mercier etc. Organizacinį komitetą sudaro: pirm. pulk. R. Thomasset, dr. E. J. Bastialne, karininkė Marissal, J. Cerbier, UNRROS direktorius Fity.

Darbo ir meno komitetas sudaro tautybių delegatus, kur Lietuvą atstovauja dailininkai V. K. Jonynas ir A. Staneika.

Parodoje dalyvauja Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija ir Ukraina. Viso parodoje dalyvauja 89 tremtiniai dailininkai iš minėtų valstybių. Bendras darbų skaičius—225 meno kūriniai ir 176 liaudies meno eksponatai.

Iš lietuvių dalyvauja dail. Augius, Galdikas Janušas, Jonynas, Kasiulis, Košuba, Ratas, Petravičius, Staneika, Adomas Varnas, Valius, Vilimas.

Parodą atidarant įvyko gražios iškilmės, kuriose dalyvavo daug UNRROS ir karinės valdžios pareigūnų.

Atidarymo kalbą pasakė gen. Leuchlud, nušviesdamas išsivio sunkias egzistencijos sąlygas, tremtinio karį dalyvaujančių ir pažymėjo, kad visos tautos supranta jų sunkią dalį. UNRRA nori ne tik sukurti šokias tokias materijalines sąlygas, bet ir tuo pačiu tremtiniui grąžinti kiek galint normalias gyvenimo ir kūrybos sąlygas.

Šioje parodoje lietuvių tremtiniai dailininkai savo tėvynę atstovauja gražiais ir kūrybingais darbais.

Iš Baden-Badeno paroda iškeliamą į Paryžių, Briuselį ir Londoną. Tokiu būdu per meno kūrinis plačios vakarų Europos masės turės progą susipažinti su 5 nelaimingų kraštų tremtinių meno ir darbo vaisiais.

A. M.

Austrijoje Lietuvių Meno Paroda

Gražioje Austrijos Tirolo sostinėje Bregenze (Voralberg) buvo suruošta plati užsieniečių dailininkų paroda, kurioje, be lietuvių, dar dalyvavo estai, latviai, lenkai, vengrai, ukrainiečiai.

Paroda sulaukė didelio

Vienintelė Plati Lietuvos Istorija Angliškai!

THE STORY OF LITHUANIA

parašyta kun. Tomo Chase (Čižausko)

Jau Spausdinama

Wm. H. Chamberlaino įžanga. Prof. Pakšto žemėlapis. Visa Lietuvos istorija iki 1946 metų.

Išleidiama New Yorke Stratford House, Inc.

KAINA \$3.00

Užsakymus siųskite dabar šiuo adresu:

REV. C. E. PAULONIS

207 York Street Brooklyn, New York

Siuomi siunčiu (pažymėkite pasirinkimą su x):

1. \$3.00 ir prašau prisiųsti "THE STORY OF LITHUANIA", kai tik bus baigta spausdinti

2. \$..... auką ir prašau prisiųsti "THE STORY OF LITHUANIA" Amerikos rašytojams, diplomatom, knygynams, radijo komentatoriams, kad juos supažindintų su tikra Lietuvos istorija

Vardas

Gatvė

Miestas

A. M.

RYTO MALDA

Puola šerkšnas nuo plonų šakelių
Išviesos atplaukiančias bangas.
Aš laikysiu tavo ištiestas rankas,
Kaip du baltu balandžiu virš aukuro,
Viršum aukuro žėruojančios aušros.

Puola rasos nuo plonų šakelių
Išviesos užtvindžiusias bangas,
Ir pro tavo ištiestas rankas
Kyla deganti, didžiulė saulė,
Kaip dangaus širdis, didžiulė saulė.

Kiek svajonių, kiek troškimų puola,
Tartum šviesios žvaigždės degdami! ...
Ir tu puoli tik rami rami ...
Tik mažų gyvybės lašeliu
Iš tą plakančią didžiulę širdį.

Kazys Bradūnas.

Miunchenas, 1946-I-31.

LAIVUI ISPLAUKIANT

Užvėręs duris tarp žmogaus ir gyvenimo,
Tolsta laivas nuo kranto, plačiuoju keliu;
Blizga saulė didingas, kaip baltas balandis,
Mąžta, nyksta iš lėto mėlynęj erdviu.

O neš, nusinešk mano dalia, burini,
Skandink ją, skandink vandenynų dugne.
Negrįžk niekad pasilsėt šiame uoste,
Nebus čia gyvybės sutikti tave.

Tavo vilnys sukeltos ją nutraukė į dugną,
Paskandino giliai šaltame tilyume,—
Ten kur Pasakų kraštas kadaise liūliavo
Išauštas žalių vandenynų dugne.

Sudiev, baltas laive, išvėžęs gyvenimą.
Aš klaupiuosi prieš tavo užvertas duris
Maldauti stiprybės suteikiančios galia,
Pažiūrėt naujai dienai tiesiai į akis.

Stasė Prapuolenytė.

Londonas, 1946-VI-15.

nusiam, dabar rodo, kad pavaidu nuolat teka ašarų upė. Tačiau yra dar likęs užsi-
spyrimas ir neapykanta. To-
kia neapykanta, kokios ben-
drai iki šiol nepažinojau.

Apie vargstančius Sibire
Daug negalvojau apie jus
visus, kurie esate išsigelbėję
ir be baimės praleidžiate die-
nas. Nepavydžiu jums, nes
per daug turėjau galvoti apie
tuos, kurie jau nuo 1941 metų
kankinasi Sibire, ir apie tuos,
kurie dabar tenka eiti pa-
žeminančių ir baisių kelių į
"galingąją tėvynę."

Galėčiau čia pridėti daug
laiškių iš mūsų tautiečių, ku-
rie yra Sibire ir kurie po vi-
sų kančių ir kankinimų vis
dar kupini tėvynės ilgesio.
Jie rašo labai atvirai. Rusai
jau nebeslepia to vargo, ku-
riame ten žūsta mūsų žmo-
nės, nes ir čia pat gyvena su-
laukė to paties likimo.

Mūsų namuose iki 15 val.
atėjo tris kartus manęs ieš-
koti, o mano motina jau 10
kartų buvo nuvesta į čeką ir
klausiinama, kur aš esu—
tada aš turėjau eiti.

Matai, kokie mes klusnūs.
Bet tik tie, kurie čia gyvena,
gali tai suprasti.

Grįžta sutinė iš bado
Kai kurie dabar grįžta iš
Rusijos į namus, bet tik keli.
Jie jau visai nukamuoti, ir
kiti sugrįžę po trumpo laiko
miršta. Gali įsivaizduoti, ko-
kiose sąlygose jie ten turi
gyventi, nes, jei ir vos kelis
mėnesius yra praleidę sovie-
tu rojuje, jie grįžta visai pa-
laužti. Kiti—kaip skeletai,
nes buvo nuvaryti į sunkius
darbus ir laikyti alkani.

Kai kurie visai sutinė iš
bado. Daugelis tapę akli ar
nustoję proto. Dar tūkstan-
čiai žūna Rusijoje. Ar tikrai
ilgai dar tęsis visas šitas pra-
garas? Ką aš čia galiu sura-
šyti, yra tik viena tūkstanto-
ji dalis tikrovės.

Ar mūsų tauta turi kęsti
todėl, kad mes kovojam prieš
komunizmą? Kiekvieną dieną
dar eina areštai ir išsiunti-
mas į Rusiją.

Tu kitados kalbėjai apie
tikėjimą—ar ji tebeturi? Di-
delė dalis žmonių dar tiki, ti-
kisi ir laukia, bet mane, vis-
ką matant, kaip čia dedasi,
vis daugiau apima netikėji-
mas. Turim pasirošti vis-
kam, turim pasirošti ilga-
jam keliui, kurį vis tiek tur-
sim eiti, nes niekas negali to
kelio užverti.

Ir visa tai padaro raud. ar-
mijos majorai ir dar aukš-

rusai plėšia žmones
Vos sutemus, gatvėmis
valkiojasi tikrai rusai. Ne-
kreipk dėmesio į mano ne-
kuklų išsireiškimo būdą, nes
aš dabar tegaliu keikti ir be
galo neapkęsti visų tų valka-
tų gaujų, kuri mus palaips-
niui išnaikina. Neapykanta—
būtų per mažą pasakyti. Nė-
ra ribų tam, ką visi jaučia ru-
sams. Bet jie yra ponai mū-
sų krašte kartu su parsida-
vusiais niekšais.

Šiaip čia paprastas reiškis-
nys, kad žmogų gatvėje nuo-
gai išrengia ar, privažiavę
sunkvežimiu prie namų, ati-
ma viską—gerai, jei išmalda-
vai pliką gyvybę.

Ir visa tai padaro raud. ar-
mijos majorai ir dar aukš-

duoti, kokia savijauta, jei
žmogus dieną iš dienos turi
vaikščioti pasibaisėjime, pa-
žeminime, ir dar nežmoniš-
kiausiame.

Tu būtum turėjęs tik vieną
vakarą pabūti bažnyčioje,
Kalėdų išvakarėse, tada bū-
tum matęs kiekvieno žmo-
gaus akys visą tą kartumą,
paniekimą ir skurdą—tai,
kas per šiuos mėnesius išken-
tėta.

Tik tiek, kad mes galim
dar verkti ir kartais prakeik-
ti visus, kurie mums šį vargą
užnešė. Ir aš esu pasikeitęs.
Man, kitados ašaros nepaži-

Man, kitados ašaros nepaži-

Man, kitados ašaros nepaži-

LEIDŽIA LIETUVIŲ
UNIVERSALIS BIURAS, INC.
KAS PENKTADIENIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN
UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Subscription Rates:

In U. S. A. one year 3.00
In U. S. A. six months 1.60
Other Countries one year 3.25
Other Countries six months 1.75

Advertising rates on application.

Raštus ir žinias Amerika trumpina savo nuožūra. Nesunaudoji raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui nepristūdinama pašto ženklų.

RUSAI SIEKIA UZVALDYTI PASAULĮ

Brooks Atkinson, New Yorko "Times" korespondentas Maskvoje nuo pėnai rugpjūčio mėnesio ligi šių metų gegužės mėnesio, grįžęs į šią šalį ir paskelbęs tris straipsnius, nušviečiančius Rusijos nusistatymą dėl kitų kraštų, jos siekiamą valdyti pasaulį, ir nurodė kitus Maskvos politikos bruožus.

Čia paduodam svarbesnes straipsnių išvadas.

Pirmoji vietoj Atkinson pabrėžia, kad norint dirbti su Rusija, reikia amerikiečiams atsakyti nuo įprastinės draugiškumo sąvokos. Sovietų valdžiai nereikia draugiškumo, nes ji yra politinė masina, ir joks žmoniškumas jai nieko nereikia. Tai totalitarinė diktatūra, kuri tikrovėje yra virtusi komunistų partijos politbiuro narių diktatūra.

Sovietų Sąjungoj nėra jokios laisvės. Jos vadų galvoseną yra kiauurai reakcionieriška, ir jie tegali suprasti jėgą. Griebdamos jėgos viduje ir su pavergtomis tautomis, Rusija tik jėgą supranta ir užsienio politikos reikaluose.

Vidaus srity Rusijos valdovai laikosi pasakymo, kad tikslas pateisina priemones. Jie Rusijos darbininkams nesuteikė jokios laisvės, bet paverė juos totalitariniais vergais, kuriems atimta ir minties laisvė.

Niekas tikrai negali pasakyti, kiek politinių kalinių ir tremtinių šiandien esama Sovietų Sąjungoj. Apskaičiuojama, kad jų gali būti nuo dešimt ligi penkiolikos milijonų. Iš to galima pasidaryti išvadą, kad rusų vadai jaučiasi esą ne saugūs. Stalinas yra labiausiai sargybiomis apstatytas asmuo visame pasaulyje. Norint patekti į Raudonąją Aikštę per kurią nors šventę, reikia specialų leidimą ir savo pasą rodyti net aštuonioms sargybiniams, kurių kiekvienas atidžiai peržiūri dokumentus.

Rusijoje nėra jokios organizuotos opozicijos, nors tam tikruose sluoksniuose išskyla neramumų, ypač Ukrainoj. Tie sluoksniai galvoja, kad už karą rusų buvo sumokėta per didelę kainą ir kad už tai yra atsakinga valdžia. Komunistų partijos centro patalpos Odesoje buvo sudegintos pėnai gruodžio mėnesį. Kaip spėjama, tai padarė sabotažininkai. Kitose Rusijos dalyse nevisi musulmonai yra patenkinti Maskvos vyriausybe. Ukrainoj pasireiškia antisemitizmas.

Sovietų vadai bijo svetimausių ir viso pasaulio anapus Rusijos ribų. Nuo 1936 metų kruvino valymo ligi šių dienų užsieniečių atžvilgiu vyrauja savotiškas teroras. Jie laikomi šnipais ir Sovietų Sąjungos priešiniais.

Ryšiai su užsieniečiais ir aktyvus domėjimasis kuria nors kita šalimi laikoma Sovietų Sąjungos išdavimu. Tie rusų vadai, kurie gerai suteikia su užsieniečiais, eina pavojingų kelių, ir jie gali atsidurti šuns dienoje, net nespėję apsižiūrėti.

Nuo pėnai metų gruodžio mėnesio komunistų partijos politbiuras yra nutaręs grįžti prie savo senos politikos ir visas svetimas šalis su ekonominiu kapitalizmu laikyti neišvengiamais Sovietų Sąjungos priešiniais. Tokio atmosferoje lengviau laikyti Rusijos diktatūrai, nes nesunku turėti užgnaužus žmones, jei šie tiki, kad priešingas pasaulis organizuojasi juos išnaikinti.

Maskvoj nėra jokių naujų idėjų. Senos mintys nuolat kalamos su glūsinančiu pasikartojimu. Visi laikraščiai kalba tą patį ir tokiais pat žodžiais. Tas nusidėvėjimas jau pastebimas ir teatre, ir muzikoje.

Svarbiausia idėja—marksizmas. Pagal komunistų partijos liniją, Sovietų Sąjunga nėra apsaugota nuo agresijos, kol pasaulyje vyraujančią rolę turi tokios kapitalistinės šalys kaip Anglija ir Amerika. Už tai ir praeityje Maskva susitarė su Hitleriu, kai tasai mušė vakarines valstybes. Dabar rusų spaudoje Jungtinės Valstybės piešamos kaip imperialistinės kraštas, mindžiojas mažųjų tautų teises.

Sovietų vadai save laiko pasaulio ateities saugotojais. Jų nuomone, įvykiai eina jiems palankia linkme. Kaip socialistinės valstybės vairuotojai, siekia pilno komunizmo, jie į save žiūri kaip į aiškius komunistinio likimo nešėjus pasauliui.

Maskva yra ne tik Rusijos sostinė, bet ir šventasis komunistinio tikėjimo miestas. Rusų vadams sunku suprasti tuos, kurie negarbina komunizmo šventųjų—Markso, Lenino ir Stalino.

ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS

(Laiškas iš Lietuvos)

Svedijoje lietuvių leidžiamo "Svetur" laikraščio redakcija paskutinio metu yra gavusi keletą laiškių iš anapus Baltijos jūros. Čia perspaušdinamas vienas jų, valdžiai nusakęs dabartinį gyvenimą pavergtame Pa-
baltyje.—Red.

Diena iš dienos pasibaisėjime
Prieš kelias savaites suži-
nojau, kur tu esi. Ir rašau už-
nodamas, kad esi Svedijoje, iš-
kur galėtų būti kas nors da-
roma, kad mes atgautume
laisvę.

Vien gražūs žodžiai nepa-
dės—ir aš netikiu, kad juos
kas girdi. Tu negali įsivaiz-

duoti, kokia savijauta, jei
žmogus dieną iš dienos turi
vaikščioti pasibaisėjime, pa-
žeminime, ir dar nežmoniš-
kiausiame.

Tu būtum turėjęs tik vieną
vakarą pabūti bažnyčioje,
Kalėdų išvakarėse, tada bū-
tum matęs kiekvieno žmo-
gaus akys visą tą kartumą,
paniekimą ir skurdą—tai,
kas per šiuos mėnesius išken-
tėta.

Tik tiek, kad mes galim
dar verkti ir kartais prakeik-
ti visus, kurie mums šį vargą
užnešė. Ir aš esu pasikeitęs.
Man, kitados ašaros nepaži-

Man, kitados ašaros nepaži-

Man, kitados ašaros nepaži-

Man, kitados ašaros nepaži-

Man, kitados ašaros nepaži-

Už Spygliuotų Vielų

(Atsiminimai iš Stutthofo Koncentracijos Stovyklos)

Rašo A. Gervydas

Tik po daugelio pastangų keletui mūsų pavyko gauti už faikę (duonos porciją) arba už pakelį cigarečių, kurių dar buvo galima pirkti kantinėje už bonus.

Rašyti galima tik vokiškai. Todėl geriau mokantiems kalbą buvo tikras darbymeis. Tai buvo pirmos žinios namiškiams ir į tėvynę, nes niekas iki šiol nežinojo, kur mes dingime ir ar esame dar gyvi. Bet šita laime tegalėjo pasinaudoti tik ketvirta mūsų dalis — kiti negavo po pirmo nė voku.

Tiksliai nežinom, kas galima ir ko negalima rašyti. Todėl bijom, kad ir tie keli žiniai, rodą mūsų gyvybės ženklą, gali nepasiekti namiškių.

Dėl to retas kuris užpildė visą penkioliką eilučių, kurias kiekvienas kalinys turi teisės parašyti kartą per mėnesį.

Pirštai sienos neteplio

Laikas bėgo labai pamažu, nes nebuvo kas veikti nė kur dėtis, o saviąjaut buvo tokia, kad norėjosi vilkais staugti. Išėini iš bloko, — šalta, visur pilna prisigrūdę kalinių, lygiai taip pat slankiojančių, suvargusių ir neįdomių, lygiai taip pat ieškančių, kaip „užuosti“ tą laisvą laiką.

Po pietų gavom atsigulti poilsio. Paskui ta poilsio valanda (vadinama Ruhestunde) buvo praktikuojama kas sekmdienis. Tai buvo tikrai šventiška. Taip malonu išsitiesti, sušilti ir užmigti, užmiršti viską — ir mirtį ir gyvenimą, ir didelį didelį širdies skausmą.

Porai valandų praslinkus, mus pažadino. Atsigaivinę šokam iš lovy, greitai rengiamės, klojam lovas ir tikimės, kad antra dienos pusė prabėgs greičiau. Mūsų nuotaika dabar tikrai geresnė, negu buvo priešprie. Bet tuojau pastebėjom, kad mūsų štabavas yra kažko piktas. Garsiai šūkauja ir net vienam kitam suduoda.

Kas čia atsitiko? Juk geresnio ir malonesnio žmogaus už mūsų štabavą lagery reiktų gerokai paieškoti. Jei kartais kurį nors pasiguldę ant taburetės su lenta ir įkresdavom ir užpakali, tai visi suprasedavom, kad tasai gavo užtarautai, atseit — nesilaikę nustatytos tvarkos. Bet kas dabar?

Visus išvarė į lauką. Liepė susirikiuoti. Atėjo blokavas. Tasai vėl rėžė „prakalbą“, tačiau dabar ji buvo pilna perkūnų, cholery, kurvos sūnų ir dar stipresnių žodžių, kurių čia nedera kartoti.

Pasirodė, kad ieškomas nežinomas kaltininkas, kuris išvietėje perbraukė per sieną pirštais ir paliko rudas žymes. O sienos buvo dar visai neseniai išdažytos. Gi jų išdažymas štabavui kaštavo daug pastangų, nes ne nuo vieno reikėjo nusukti duonos ir margarino ir dar pridėti iš siuntinių konfiskuojamų kitokių gėrybių. Bendroji lagery administracija tokiais niekais, kaip sienų dažymas, nesirūpindavo.

Pabaigęs griausmingą savo kalbą, blokavas klausia, kas tai padarė. Tylu, kaip per pakylėjimą. Blokavas ir štabavas rankose laiko lazdas. Dramatiškas įtempimas auga, audra artėja. Kas tai padarė? ... Staiga juodu abu šoka su lazdomis į išrikuotų kalinių vidurį ir muša kur ir kam pakliuvo. Bematant žmonės ištyška į visas puses.

Liepia vėl sustoti. Vėl kartojasi tas pats, ir vėl tas pats. Paskui mažas pajvirinimas. Liepia gulti kniūbštiesiems ant žemės. Idūkęs blokavas svaido plytgaliais, paskui ima bėgioti sugulusių kalinių nugaromis ir galvomis, trypia kojomis ir muša lazda.

Kai pagaliau jam nusibodo šitas „baletas“, liepė keltis, paskui tūpti, paskui gulti ir vėl keltis. Tai tęsėsi ilgai, ir visus tuos veiksmus lydėjo šlykščiausi kolojimai ir grasinimai.

Po to sekė ilgas įtariamų

jų „tardymas“. Kaip tas vyko, matyti neteko, nes įtariamajį nusivedavo į prausyklą. Tas pats kartojasi antros Velykų dienos rytą, bet tikras kaltininkas vis nebuvo surastas. Matydami, kad visai tai dar nesibaigia, kaliniai tarėsi, kas daryti. Buvo siunčiamos „delegacijos“ pas blokavą ir štabavą. Delegatai pasmerkė barbarišką kaltinimą ir išsiprašė, kad už tai nebaustų visus.

Velykiniai nesupratimai baigėsi be gyvybės aukų. Jei kam lūžo koks kaulas, skilo pakaušis, ar nelauku pratrūko šunvotė — tai smulkmena. Bent žinos, kad pirštai nereikia tepioti sienų.

10. NAUJI VĖJAI

Karjeros laiptais

Visada ir visi su pavydu žiūrėdavom į tuos, kurie darbą turi kur nors po stogu. Džiaugėmės, kai keli iš mūsų tarpo pateko į raštines, nes manėme, kad jie tikrai išvengs kamino.

Vėliau du mūsų iškliavo gavo darbą prie angurų — taip buvo vadinami baltieji triušiai, kurie už geležinės uždangos kasdien į mirtį keliauja. Girdėjau iš Europos balsų, kurie tvirtino, kad Argentinai spauda šiuo metu vienintelė pasaulyje beliko, kuri, visiems tylint, kelia balsą teisybės vardan. Deja, ne visai taip yra, nes visuotinis tylėjimas tam tikru klausimu ir

Negalintieji paeiti, visoki kripeliai, luošėji ir paliegaliai buvo skiriami į verpyklą, kur iš visokių atliekamų medžiagų sukdavo virves ir darydavo įvairius mežginius. Čia patekti, tai buvo didelis avansas, nors dirbo labai neigieniškoje sąlygoje ir jų nugaros taip pat neišvengdavo lazdos. Bet vis tik ne šaltis ir ne lietus.

Po Velykų dar keletas mūsų iškliavo paskirti į kameras, kantine ir paštą. Taigi, jau apie trečdalis pakopė karjeros laiptais, o kiti vargšo daržuose ar blaškėsi ligoninio patale.

LIETUVA ARGENTINOS SPAUDOJE

K. ČIBIRAS-VERAX

Didysis ginklas. — Pralaužti ledai. — „Sveikinu su nepaprasta spaudos akcija.“ — „Lietuva kryžininė ugnį.“ — Pastangos neveltui.

Mūsų lemtingoje kovoje dėl laisvo gyvenimo didysis ginklas šiandien yra spauda.

Deja, mūsų teisybės šaukšmas šiuo metu sunkiai bėga, li prasiveržti į didžiųjų pasaulio dienraščių eilutes. Pasaulis, savo nelaimėi, kurčias paliko skundams milijonų, kurie už geležinės uždangos kasdien į mirtį keliauja.

Girdėjau iš Europos balsų, kurie tvirtino, kad Argentinai spauda šiuo metu vienintelė pasaulyje beliko, kuri, visiems tylint, kelia balsą teisybės vardan. Deja, ne visai taip yra, nes visuotinis tylėjimas tam tikru klausimu ir

Negalintieji paeiti, visoki kripeliai, luošėji ir paliegaliai buvo skiriami į verpyklą, kur iš visokių atliekamų medžiagų sukdavo virves ir darydavo įvairius mežginius. Čia patekti, tai buvo didelis avansas, nors dirbo labai neigieniškoje sąlygoje ir jų nugaros taip pat neišvengdavo lazdos. Bet vis tik ne šaltis ir ne lietus.

Po Velykų dar keletas mūsų iškliavo paskirti į kameras, kantine ir paštą. Taigi, jau apie trečdalis pakopė karjeros laiptais, o kiti vargšo daržuose ar blaškėsi ligoninio patale.

(Bus daugiau)

čia yra svarbiausia „dorybė.“

Nežiūrint to, šiuos ledus Lietuvos bylos reikaluose ryžosi pralaužti kuklus savo reklamoje ir dideli savo darbuose Argentinos lietuvių vada. To kieto, lietuviško užsispyrimo rezultatus geriausiai galima matyti paskelbtą džiūus Argentinoje ispanų kalba laikraščius. Tai, kas juose teko rasti, nustebino mane, sužavėjo ir paskatino parašyti šias eilutes.

Stambiomis raidėmis šimtus kartų buvo ten minimas Lietuvos vardas. Dideliame ir įtakingame Buenos Aires dienrašty „El Pueblo“, stambiu Corobos dienrašty „Los Principios“, viename iš rimčiausių Argentinos savaitraščių „Criterio“ ir eilė kitų žurnalų gražia ispanų kalba mirgėjo tokios antraštės, kaip „Raudonosios invazijos Baltijos kraštuose padinginiai“, „Išlaisvintųjų siaubas“, „Lietuvos nepriklausomybės moralinė reikšmė“, „Atlanto Čarterio principai ir tikrovė“, „Strateginės sienos ir raudonasis imperializmas“, „Kaip sovietai vykdo tautų išnaikinimą“, „Melo propaganda“, „GPU teismai vienoje katalikiškoje tautoje“, „Apie žmonių medžioklę Lietuvoje“, „Žmonės be Tėvynės“, „Už ką?“

Tie stiprūs, gražiu stiliumi parašyti straipsniai užkariavo Lietuvai daug draugų ir daug simpatijų. Publika tiek buvo sudominta, kad eilę tų straipsnių persispausdino sau ištiesai Uragvajaus didieji dienraščiai, tokie kaip „El Dia“, „El Bien Publico“, „Tribuna Popular“ ir kt.

Net Pietų Amerikos prancūzų laikraščiai, o taip pat ukrainiečių žurnalas „Perehom“ išsivertė ir atspausdino kai kuriuos iš tų straipsnių. Buvo dargi atsitikimų, kad net 4 dienraščiai iš karto persispausdindavo tą patį straipsnį!

Kai kurie iš tų straipsnių buvo taip gerai parašyti, kad net patys svetimačiai juos išleido atskiromis, liuksu nėmis brošiūrėlėmis. Net karis skirtas žurnalas vieną tokį straipsnį iš „Criterio“

išleido kaip atskirą knygutę, 20,000 egzempliorių, ir išsiuntinėjo visoms bibliotekoms, mokslo įstaigoms, sporto rateliams.

Specialus rinktiniamis straipsniams iš įvairių laikraščių selekcinis žurnalas, išėinas visomis didžiosiomis kalbomis Pietų Amerikoje, persispausdino kai kuriuos tų straipsnių ir paskleidė po Pietų Ameriką ir visą žemės rutulį.

Tų puikių straipsnių autorium pasirašinėjo Casimiro Verax. Suprantama, kad man idomu buvo sužinoti, kas gi yra tas C. Verax, kurio plunksna tokį didžiulį pataravinį atlieka Lietuvai.

Maloniam nustebimui pasirodė, kad tai vilniškis lietuvis Kazimieras Čibiras.

Ir kai vieną kartą jo plunksnos gabumai pakliuvo į didelio spaudos mylėtojo Lietuvos ministerio Pietų Amerikai Dr. K. Grauzinio rankas, tai šis visą savo įtaką sukoncentravo, kad Lietuvos skundas ispanų kalba šauktųsi dangaus teisybės iš laikraščių puslapių.

Spaudos klausimu čia galvojama vadovaujantis tokiomis samprotavimais. Malonu, kad lietuviški išeivijos laikraščiai rašo apie Lietuvos nelaimę ir iškeltia tai, ką atitinkami politikos vyrai daro nesuderinamai su Atlanto Čarteriu. Bet visa tai, ką lietuviški laikraščiai rašo, yra mūsų pačių, lietuvių, skaitoma, taigi mūsų skundai palieka mūsų tarpe. Mums gi šiandien svarbu pirmoje eilėje iškelti pasaulio arenoje tą mums padarytą neteisę, o tam kelias yra svetimųjų spauda.

Štai dėl ko buvo Pietų Amerikoje koncentruotos prancūzų laikraščiai, ir didelės pastangos prasiveržti į svetimą spaudą.

Po to, kas teko matyti Argentinos laikraščiuose, reikia pripažinti, kad čia, Argentinos spaudoje, Lietuvos reikalai yra sėkmingai ginami. Šiandien Verax yra Pietų Amerikoje plačiai žinomas, apie jo straipsnius dienraščiai praneša stambiomis raidėmis pirmuose puslapiuose, pažymėdami: „Šiandien skaityk C. Verax straipsnį.“ Vi-

sa tai yra Lietuvos byloje dideli laimėjimai.

Ši didelė spaudos akcija sudomino net tokius asmenis, kaip didžiųjų žinių agentūrų atstovus. Dėl to viso pasaulio radijo bangomis nuskambėjo didžioji Lietuvių Diena Argentinoje; dėl to mes skaitėme iš Reuterio gautus šveicarijos, Anglijos, Amerikos ir kituose laikraščiuose Lietuvos išlaisvinimo Centro Argentinoje pareiškimus dėl Lietuvos laisvės.

Pačius Verax straipsnius skaitė net per Buenos Aires radiją politinių komentarų formoje. Tie straipsniai buvo skaitomi Argentinos kunigų seminarijoje per pietus. Juos komentavo dideli politikos ir bažnyčios vyrai.

Kiek visa tai mums, lietuviams, turi didelės reikšmės, rodo šis faktas. Sergio Fernandez Larrain, Cilės parlamento narys, pats rašęs daug politiniais klausimais, atsiuntė Veraxui ilgą ir gražų laišką, kuriame tarp kitko rašo: „Norėdamas stovėti arčiau Europos ir pasaulio įvykių, norėčiau palaikyti su Tamsa korespondencinį kontaktą. Jūsų raštuose įvertinu didelę ir labai įdomią dokumentaciją. Tikiu, kad kova su komunizmu bus labai ilga ir kietą, taip kad bus reikalinga sukaupiti ne tik kantrybę ir drąsą, bet taip pat dokumentaciją ir propagandos priemones. Sveikinu su nepaprasta spaudos akcija. Čilėje jūsų straipsniai intelektualinio elito yra užtenkamai skaitomi, jūsų pastangos ne veltui. Aš pats turiu išsikirpęs beveik visus jūsų straipsnius. Stebėjau jūsų herojiškos Tėvynės Lietuvos didelius liūdesius ir aukas. Tęskite tad savo darbą, kad atėjusi lemiamoji valanda mus rastų stiprius ir pajėgius kovoti.“

Tas pats parlamento narys jau parsisiuntė visą krivą dokumentų, kaip medžiagą Lietuvos bylai ginti. Sakysčiau, viso to didelio spaudos darbo vainikas yra didžiulė 477 puslapių knyga, pavadinta „Lietuva kryžininėje ugnyje“ (Lituania entre fuego cruzado). Tai yra ispanų kalba pirmas toks didelis, išsamus, vispusiškas veikalas apie Lietuvą, apimąs (Pabaiga 5 pusl.)

ŠVIETIMO IR KULTŪROS PADĖTIS LIETUVOJE

Žiūrint iš paviršiaus

Žiūrint formaliai į švietimo padėtį Lietuvoje šiuo metu, gali susidaryti progreso įspūdis.

Mokymo įstaigų tinklas, palyginus su 1940-1941 m., yra net praplėstas. Veikia Vilniaus ir Kauno universitetai, Veterinarijos bei Žemės Ūkio akademija Kaune, dalis yra Dotnuvų. Yra Pedagoginis Institutas Vilniuje, Konservatorijos Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose, net kelios prekybos mokyklos Vilniuje, Kaune ir Marijampolėje, finansiniai technikumai, žemėsios medicinos personalo paruošimo mokyklos bei kursai, amatų mokyklos, įvairiausi kitoki kursai, neskaitant gimnazijų, progimnazijų, seminarijų ir pradžios mokyklų, kurios visos atstatytos ir veikia.

Vilniuje organizuojama Lietuvos Mokslo Akademija. Kaune įsteigtas vakarinis marksizmo-leninizmo universitetas, veikia liaudies universitetai. Visi studentai ir didelė dalis žemesnių mokslo įstaigų lankytojų gauna stipendijas, aprūpinami bendrabučiais, valgyklomis ir t.t.

I Kauno V. D. Universitetą 1945 m. rudenį buvo priimta apie tūkstantį naujų studentų, į Vilniaus — apie tiek pat. Aukštosiose mokyklose besimokančių skaičius siekia virš 5,000. Profesoriai ir kiti kultūrinio bei švietimo gyvenimo veikėjai apdovanojami įvairiais „nuspelnsusių respublikos veikėjų“ vardais.

Tikroji padėtis

Bolševikinės santvarkos nepažįstančiam užsieniui gali susidaryti kultūrinio gyvenimo pakilimo įspūdis, bet, turint progos arčiau pažinti tikrąjį stovį, medalis verčiasi į kitą pusę.

Žmonės, pažįstą bolševikinę santvarką, labai gerai žino, kaip viskas tai yra paremta fikcija, išpūstais skaičiais ir platau užsimojimo propagandiniais popieriniais planais, skiriamais tiems asmenims ar toms tautoms, kurios dar bolševizmo nepažino.

Pirmoje eilėje, pamačius labai išplėstą švietimo in-

stitucijų tinklą, kyla klausimas — ar pakanka mokymo personalo ir mokymo priemonių, koks yra mokslo lygis ir išleidžiamų specialistų paruošimas?

Mokytojų trūkumas

Mokymo personalo trūkumas yra labai didelis ir jo toli gražu nepakanka sukuriam mokslui įstaigų kiekiui.

Mes žinome, kad didelė dalis mūsų profesorių, mokytojų ir kitų mokslo darbuotojų turėjo pasitraukti nuo bolševikinio pavojaus. Iš krašte pasilikusių, bolševikams užėjus, nemažai buvo išvežtų ir suimtų. Daugelis galinčių dirbti mokymo darbą neįpriamami į mokslo įstaigas dėl nepatikimumo tarybinei valdžiai ar kitų priežasčių.

Atsakingam mokymo darbui skiriami jauni, dar nepasiruošę asmenys. Mokyklose, kur dėstomi humanitariniai dalykai ir kur gali būti formuojama žmogaus pasaulėžiūra, tinkamumą darbui nulemia ne darbas, ir praktika, bet „atsidavimas tarybinei valdžiai.“ Be to, daugelis švietimo darbuotojų, dėl personalo trūkumo, dėsto keliose švietimo įstaigose ir todėl dažniausiai niekur gerai nedėsto.

Blogas paruošimas

Tokiomis sąlygomis baigusieji bet kurias mokyklas būna blogai paruošti tolimesniam mokymui arba savarankiskam darbui.

Pav. dabar gydytojams, prieš pradedant savarankišką praktiką, nereikia atlikti stažo prityrusių gydytojų priežiūroje.

Savaime aišku, kad be šio stažo jaunas, ką tik universitetą baigęs gydytojas ligoniams gali būti pradžioje dažnai tik pavojingas. Bet tarybinei valdžiai tai nesvarbu. Pagal planą buvo nustatyta, kad 1945 m. rudenį Kauno Universitetas turi išleisti 40 gydytojų. Planas turėjo būti įvykdytas ir buvo įvykdytas. O ar tie gydytojai galės gydyti ar ne, tai ligonių reikalas.

Laikraščiuose dažnai rašoma, kad specialistų paruošimas eina didėjančiais „stachanoviškais“ tempais.

Svarbiausia sąlyga — marksizmas

Lygiai tokia pat padėtis ir kitose švietimo bei specialistų paruošimo srityse. Visur vyrauja ant popieriaus parašytas planas. Pažvelgus į laikraščiuose duodamus skaitmenis, atrodo gražu, gyvenime — priešingai.

Tačiau yra viena sąlyga, be kurios negalima baigti jokios mokyklos, negalima tapti jokios srities specialistu.

Ši sąlyga — marksizmo-leninizmo doktrina. Atitinkamai su ja nesusiapažinus, kello pirmyn nėra. Šio reikalavimo laikomasi pedantiškai. Niekas negaus teisės ginti disertacijos, neišlaikęs marksizmo-leninizmo egzamino, niekas negaus diplomo, nebaigs gimnazijos, nepatenkines šios sąlygos.

Fikcija yra ir mokslo programos. Atspausdintos jos atrodo labai išsamios, plačios, niekuo neatiliekiančios nuo Vakarų Europos mokslo įstaigų programų. Tačiau, praktikoje, jų prilaikoma tik daliniai. Kuriam nors užsienio mokslo darbuotojui arba žurnalistui parodytos jos sudarys gerą įspūdį, bet, jei kam kartais kiltų mintis pažinti, kaip jos vykdomos gyvenime — tektų nusivilti.

Trūksta mokslo priemonių

Mokymo priemonių trūkumas labai didelis. Originalių vadovėlių lietuvių kalba spausdinti neleidžiama. Visi vadovėliai, negalint naudotis rusų kalba, turi būti verčiami tik iš rusų kalbos. Kitos rūšies mokslinius veikalus galima leisti tik kompartijos sutikimu.

Daug senesnių vadovėlių, ypač humanitarinių, teisės, ekonomikos yra išimti iš apyvartos.

Kitų mokslo priemonių (instrumentų, aparatų, chemikalų) negaunama. Tenka verstis tuo, ką vokiečiai paliko neišvežę ar nesunaikinę. Kauno ir Vilniaus aukštųjų mokyklų laboratorijos yra apvertkinoje padėtyje, bet nežiūrint daugkartinių prašymų, iš Sov. Sąjungos nieko negaunama.

Visi sovietinės propagandos svačiojimai apie aukštą švietimo lygį, tobulą ir gausų specialistų paruošimą yra fikcija.

Grįžtant prie mokymo programų tenka pastebėti, kad vidurinės mokyklose yra privalomas susipažinimas su Sovietų Sąjungos tautų (uzbekų, mordvinų, nancų ir kt.) literatūra, o be to, rusų literatūros ir istorijos programa yra tiek plati, kad atsižvelgiant į vis dėlto ribotą laiką ir pamokų skaičių, Vakarų Europos literatūrą ir istorijos pažinimas darosi visai nepakankamas.

Pridėjus dar didelį pamokų skaičių, skiriamą marksizmo-leninizmo, Stalino konstitucijos ir kitų nerealių komunistinės propagandos atributų kalimui, aiškėja,

kad tikrai reikalingą gyvenimui ir darbui sričių pažinimą darosi labai paviršutiniškas jau vien grynai dėl laiko stokos.

Apie stipendijas

Laikraščiuose plačiai garsinama, kad visi studentai ir pažangesni kitų mokyklų mokiniai gauna stipendijas.

Didžiausia stipendija yra 170 rublių. Batai gi kainuoja 1,000 rublių, lašinių svasas 100 rublių. Galima patiemis suprasti, kokia yra tokių skiriamų stipendijų reikšmė ir prasmė.

Tenka pridurti, kad sovietų spauda vengė rašyti, ko ir kiek galima už 170 rublių nusipirkti.

Taip pat plačiai reklamuojama, kad studentai ir moksleiviai aprūpinami bendrabučiais.

Tiesa, daugeliui mokymo įstaigų buvo paskirti įvairūs pastatai, kuriuos galima buvo panaudoti besimokančių apgyvendinimui. Kaune buvo paskirti buv. Ateitinkų rūmai, Žemės Banko rūmai ir keletas kitų.

Šie pastatai iki perdavimo universitetui buvo naudojami raudonosios armijos reikalams. Perdavimo metu jie buvo tokiame stovyje, kad nepatogu apie tai rašyti. Studentų pastangomis ir panaudojant vokiečių belaisvius, gautos patalpos buvo aptvarkytos higienos požiūriu, bet priešus iki remonto, darbas sustojo, nes raudonarmiečiai sukūreno duris ir išdaužė langus. Tam remontui per pusę metų nepavyko gauti medžiagos.

Tuo būdu, nežiūrint universiteto vadovybės pastangų, minėta tarybinių organų „dovana“ universitetas ir studentija vargu ar greit pasinaudos.

Reklama ir tikrovė

Tarybiniai laikraščiai ir vadovai įvairiomis progomis pabrėžia sovietinės valdžios paramą ir prielankumą mokslo įstaigoms. Pav., 1945 m. spalio mėn. Kauno Universitetui kompartijos CK paskyrė 6,000 metrų malkų ir 800 tonų daržovių. Apie tai, žinoma, buvo atitinkamai pareklamuota, tačiau šios gėrybės dar ir gruodžio mėn. nebuvo Kauno pasiekusios, nes nebuvo duota transporto, o universitetas savomis priemonėmis „paskirtus“ objektus gali persigabenti tik maždaug per 400 dienų.

Bendri sunkumai kuro ir elektros srityje neaplenkia ir mokymo įstaigų. 1944-1945 m. žiemą Kauno ir Vilniaus universitetai dėl kuro stokos neveikė.

Philadelphijos Žinios

PATENKINTAS KARYS

Šiomis dienomis sugrįžo pirmųjų atostogų vytiš karys Edvardas Balčaitis. Jis savanoriu išėjo tarnauti Dėdei Samui ir sako, kad esąs labai patenkintas.

Dabar jis tarnauja kaip parašiutininkas. Jo tarnyba pilna įvairumų ir netikėtumų.

Būdamas vyčiu, Edvardas daug veikė su vyčiais, buvo jų išdininkas, mėgo lietuviškai vaidinti, nors ir sunkokai ėjosi su lietuvių kalba.

Tarnaudamas kariuomenėje

jis nepamiršta savo vyčių, parašo laiškus.

Jaunas karys atrodo labai sveikai ir kariškai. Ateinantį mėnesį jis jau atliks pirmąjį šokimą, o po kelių mėnesių baigs mokyklą ir bus tikras parašiutininkas.

Pasisekimo, Edvardai. Nepamiršk mūsų.

SUGRĮŽO DU VYČIAI

Praeitą savaitę sugrįžo iš kariuomenės du jauni kariai, vyčiai.

Pirmas jų—Jonas Valavičius, buvęs vyčių vicepirmininkas ir choro vedėjas, muzikos mėgėjas ir universiteto studentas muzikoje.

Vyčiai deda daug vilčių, kad Jonas Valavičius vėl atgaivins jauną vyčių chorą. Jis tai mano tikrai padaryti, jei neišvyks studijuoti muzikos į kitą miestą.

Sugrįžęs S/Sgt. Pranas

Mažeika gražiai atrodo. Nors ir kariuomenėje jam sekėsi, bet jis labiau patenkintas civiliu gyvenimu.

Jis tuoj sugrįžta į vyčių veiklą ir tik laukia, kai galėsime vėl vaidinti ir pagyventi savo veiklą.

JAUNIMAS VEIKIA

Lietuvos vyčių kuopa (3) ką tik sustiprėjo, nes gavo nemažą jaunų narių skaičių. Elena Bigenytė, Teresė Juozaitytė, Elenutė Kiseliūtė, Kenny, Gelžinytė, Tomas Mironas, A. Anona ir kiti stojo į vyčių ir pagyvins jų veiklą. Jau planuojama rudens programa.

PASIBIAURĖJĘ ŠMEIŽTAIS

Šią savaitę vienas philadelphijietis gavo laišką iš Romos, kuriame tarp kitko gėrisi kun. J. Konciaus rūpestingumui lietuvių reikalais ir su apgailestavimu primena "Vienybės" šmeižtus.

Štai tiesioginiai laiško žodžiai: "Pas mus Romoje lankėsi kun. Dr. Koncius. Kiek jis prisilakė po įvairias įstaigas pabėgėlių, kolegijos reikalais! Geležinės sveikatos turi būti. Vienas mūsų su juo pavaikščiojo vieną dieną. Vakare ir sako: —Jau negaliu ant kojų pastovėti! Kaip neteisingai ir skaudžiai apšmeižė jį "Vienybė!" Na, bet idealistų visur ir visada pati duona ir atlyginimas."

Ta proga iš Philadelphijos turime priminti, kad kai "Vienybė" paskaitė tuos netikusius aprašymus apie kun. Dr. Koncių, tai grupės žmonių tuoj norėjo rašyti didelius protestus ir savo nepasitenkinimą.

Net tie žmonės, kurie toliau stovi nuo pirmininko, vis tiek suprato, kiek jis aukojasi dėl lietuvių, o čia savieji taip niekina, kaip ir mūsų deliausi neprieteliai.

LENKIJOS KRYŽIAUS KELIAI

(Mūsų Europos korespondento pranešimas)

Lenkijos klausimas vėl pradeda aktualėti.

Iš Londono pasigirsta balsų, kad Anglijos vyriausybė galinti atšaukti dabartinės Lenkijos vyriausybės pripažinimą, nes dabartinė komunistinė Lenkijos vyriausybė nesilaikanti prisiimtų įsipareigojimų ir duotų pasižadėjimų. Lenkijoje nėra nei spaudos, nei žodžio laisvės. Bet už tai Lenkijoje, kaip ir Lietuvoje, labai daug slaptosios policijos, suėmimų, nužudymų, paslaptinių dingimų...

Lenkija vėl darosi vienu iš pagrindinių Europos neramumų židinių, nes visas kraštas griežčiausiai nusistatęs prieš dabartinę komunistinę Lenkijos vyriausybę. Lenkijos kryžiaus keliai, kurie prasidėjo 1939 m. rugpjūčio 23 d., kai Molotovas ir Ribbentropas Maskvoje pasirašė Lenkijos pasidalinimo dokumentą, nėra pasibaigę. Dabar, daugiau kaip metams praėjus nuo karo Europoje pabaigos.

Šiame kare Lenkija sudėjo apie 10 milijonų kraujo aukų. Lenkus vienodai negailestinai naikino ir vokiečiai ir bolševikai. Persisunkę giliu patriotizmu, lenkai narsiai priešinosi abiem okupantams. Ir šandien lenkų pasipriešinimas bolševikams yra labai didelis.

Visame krašte veikia tūkstančiai partizanų. Lenkų patriotai tik laukia kur nors audros, jei tos audros branduoliu nebus pati Lenkija, kaip 1939 metais.

Gegužės 3 d. lenkai šventė savo tautinę šventę. Iš Lenkijos atbėgę pabėgėliai pasakoja, kad visuose didesniuose miestuose įvyko demonstracijos. Visi gyventojai vieningai šaukė Italijoje esančio lenkų generolo Anderso garbei. Gatybė buvo suplėšyti dabartinių Lenkijos vadų paveikslai. Visur skambėjo šūktis prieš sovietus. Už tai daug tūkstančių lenkų buvo suimti, išvesti į koncentracijos stovyklas, ištremti.

Dabartinė komunistinė Lenkijos vyriausybė labai nepopuliari ir laikosi tik sovietų slaptosios policijos pagalba. Vienintelis žmogus, kuriuo lenkų tauta pasitiki, yra Mikolaičikas. Bet jis yra bejėgis ką nors daryti. Visą galią turi tik komunistai.

Mikolaičiko draugai areštuojami ir kišami į kalėjimus, ir jis nieko negali padaryti, nors ir yra vyriausybės. Paskutiniu metu Mikolaičiko partijos skyriai visai uždaromi, o turtas konfiskuojamas.

Pasiteisinimui nurodoma, kad Mikolaičiko šalininkai palaiko slaptus ryšius su gen. Andersu, didžiausiu bolševikų priešu.

Lenkijoje turi įvykti seimo rinkimai, bet komunistinė vyriausybė juos vis atideda ir atideda. Lenkijos žinovai sako, kad, jei rinkimai būtų laisvi ir demokratiški, komunistai visiškai pralaimėtų.

Viena Mikolaičiko partija gautų apie 80 nušimčių visų balsų. Bet niekas netiki, kad Lenkijoje galėtų įvykti laisvi rinkimai.

Greičiausiai, kad dar prieš rinkimus Mikolaičiko partija bus uždaryta ir jai nebus leista dalyvauti rinkimuose.

Komunistinė lenkų spauda ir raudonieji Lenkijos vadai jau retkarčiais išsitaria, kad rinkimai greičiausiai būsią praversti vienu sąrašu. O tą vieną sąrašą sudarys komunistų partija.

Tai reiškia, kad daug iškentėjusios Lenkijos kryžiaus keliai nesisibaigia.

St. Devenis.

Ir supratau skausmą ir elgesį, kaip, žemės prote, aklas tu esi.

Jurgis Baltrušaitis

LIETUVOS JAUNIMAS RAUDONARMIEČIŲ SEIMOMS TURI DIRETI LAUKUS

New Yorkas. — Vilniuje leidžiamo "Jaunojo Valtiečio" Nr. 4 komunistų partijos valstiečių jaunimo skyriaus vedėjas P. Gulbinskas paskelbė komisarijų tarybos ir komunistų partijos centro komiteto nutarimą, pagal kurį Lietuvos jaunimas, be kitų dalykų, įpareigojamas padėti įdirbti ūkius raudonarmiečių šeimoms (ypač kurių vyrai žuvę kare) — padėti joms laiku apsirūpinti sėklomis, sėklas išvalyti, patikrinti jų daigumą.

Toliau, jaunimas įpareigojamas rinkti geležies laužą, pristatinti anglis į kalves, vyti virves ir t.t.

LAIC.

Paminklinio Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Ir Kopyčios Garbės Fundatorių, Fundatorių ir Rėmėjų PRIVILEGIJOS

Pirmam ir istoriniam Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolynui ir Kopyčios Amerikoje pastatyti, Tėvai Pranciškonai suorganizavo Fundatorių ir Rėmėjų Fondą. GARBES FUNDATORIAIS tampa tie, kurie Vienuolynui ir Kopyčiai pastatyti aukoja — \$500.00, FUNDATORIAIS — kurie aukoja — \$100.00 ir RĖMĖJIAIS — kurie aukoja kad ir mažesniąją auką.

FUNDATORIŲ IR RĖMĖJŲ PRIVILEGIJOS YRA SEKANČIOS:

- Už visus gyvus ir mirusius Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno ir Kopyčios Garbės Fundatorius ir Rėmėjus kas antradienį 7:30 A.M. prie Šv. Antano yra atlaikomos iškilmingos Šv. Mišios.
 - Mirus Garbės Fundatoriui ir Fundatoriui už jų vėlė atlaikomos privilegijuotos gedulingos Šv. Mišios su egzekvijomis ir apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.
 - Fundatoriai gauna kas mėnesį veltui "Šv. Pranciškaus Varpelį" ir kas metų — kalendorių.
 - Garbės Fundatorių vardai bus įamžinti marmorinėje lentoje, kuri nuolat kabės ant vienuolyno kopyčios sienos ir lankytojams primins G. Fundatorių duosią pagalbą įkuriant Amerikoje pirmąjį paminklinį Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano vienuolyną ir Kopyčią.
 - Už mirusius Fundatorius kas penktadienį apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.
 - Vėlinėse, Lapkričio 2 d., už visus mirusius Garbės Fundatorius, Fundatorius ir Rėmėjus atlaikomos privilegijuotos gedulingos Šv. Mišios su egzekvijomis ir apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.
 - Kalėdų Šventėje, Gruodžio 25 d. atlaikomos pirmosios iškilmingos Šv. Mišios už visus G. Fundatorius, Fundatorius ir Rėmėjus.
 - Už visus gyvus ir mirusius Fundatorius ir Rėmėjus Pranciškonai kasdieną meldžiasi ir aukoja savo nuopelnus.
- Visas aukas Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno ir Kopyčios Statybos Fondan prašome siųsti sekančiu adresu:
- FRANCISCAN FATHERS**
Mount St. Francis Greene, Maine.

WTEL
LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
Trečiadienį 7:00 p.m. Šešt. 8:00 p.m.
Direktorius
ANTANAS DZIKAS
3619 East Thompson Street
Philadelphia, Pa.
Telefonuokite: Regent 2937

Tel. DEW. 5136
Jos. Kavalauskas
LIETUVIS GRABORIUS
Laisnuotas Penna ir New Jersey valstijose
Nullūdimio valandose prašau šauktis prie manęs
1601 - 03 So. 2nd St.
Philadelphia, Pa.

Tel. Ste 3208
JONAS DAUNIS
Lietuvis Graborius - Balsamuotojas
1025 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA 23, PA.

Tel. REgent 8434
RICHMOND GROCERY CO.
WHOLESALE GROCERS
Savininkai Lietuviai Staponavičiai
PERKAME CIA — REMIAME SAVUS
3304 - 16 Richmond Str. Philadelphia, Pa.

Tel. POplar 4110
Charles J. Roman
(Ramanauskas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga. Didelė, graži kopyčia, erdvi salė. Pakelvelingams suteikiama nakvyne
Viskas nemokamai. Kreipkitės dieną ir naktį

1944-1945 m. žiemą buvo duotas paliepimas visiems aukštųjų mokyklų personalo nariams įvesti elektros šviesą. Didėsne dalis minėtų asmenų ir iki šios dienos to laukia. Ir kiti sunkumai, kurių tarybinė okupacija daugiausiai kaip per metus nesugebėjo kiek nors žymiau pagerinti, be abejo, neprisideda prie švietimo darbo ir lygio pakėlimo.

Nesaugumo jausmas

Viską betgi vainikuoja bendras nesaugumo jausmas. Neaiškūs rytojais, suėmimo galimybė ir Rusijon išvežimo pavojus veikia taip, kad ir švietimo darbuotojų ir besimokančiųjų tarpe vyrauja tik vienas pageidavimas—kaip nors pragyventi šią dieną.

Tokiomis sąlygomis apie profesinį tobulinimąsi ir švietimo kėlimą galvoti labai sunku. Aukštųjų mokyklų, kaip ir kitų, darbo programose svarbiausia vieta užima komunistinės doktrinos studijavimas, studentams privalomos per keturis semestrus marksizmo-leninizmo paskaitos, jauniesiems mokslo personalui įvestas privalomas seminaras. Visiems mokslo personalo nariams privalomos kas savaitę paskaitos.

Paleckis, pradedant Kauno U-to rudens semestrą, pabrėžė, kad "mūsų inteligentijai reikia atlikti smegenų melioraciją." Ši linija vykdoma kuo nuosekliausiai ir su dideliais reikalavimais.

Tačiau sprendžiant iš nuotaukų krašte, tai vaisių neduoda. Paskaitos lankomos, bet tik tam, kad nesulauktų nemalonumų dėl nesilankymo. Bendro nusistatymo besimokančiame jaunime pakeisti jos neįstengia, bet sukelia tik humoristinio stiliaus komentarus.

Rusinimas

Jau 1945 m. pradžioje tarybiniai organai projektavo įvesti aukštesniosios mokyklose rusų kalbą dėstomąja kalba. Tačiau šis projektas sutiko pasipriešinimą net ir lietuvių komunistų tarpe, todėl jis laikinai atidėtas.

Rusų kalbos mokymas tiek vidurinėse, tiek aukštesniosiose mokyklose eina pilnu tempu, ir kai kurie komunistai privačiuose pasikalbėjimuose yra pareiškę, kad vistik netolimoje ateityje minėtas projektas bus realizuotas. Rusifikacijos plinai dar negali vykdyti ir dėl to, kad ir pačioje Rusijoje trūksta mokytojų, tad nėra ir galimybių atsiųsti tokių ir Lietuvon. Net rusų gimnazijoms ir mokykloms Lietuvoje renkami lietuviai, mokantieji rusų kalbą.

Kurių neprimi

Istojančiai ir aukštąsias mokyklas griežtai filtruojami. Okininkų, turėjusių ar turinčių žemės virš 26 ha., vaikai neprimami į universitetą. Ten nepatenka ir dalyvavę kadaise studentiškosiose ar visuomeninėse organizacijose.

Filtracijos aukštesniosiose mokyklose atlieka vadinamieji partorgai, t.y. kompartijos paskirti asmenys, kurie praktiškai yra didesni viešpaciai, negu rektorai ir direktoriai.

Partorgai gauna algas iš švietimo įstaigų kreditų, ir jų kontrolėje yra mokslo personalo priėmimas bei atleidimas ir komunistinės propagandos bei komunistinės pasaulėžiūros formavimas.

Kaip įdomų faktą tenka pažymėti, kad humanitarinių mokslų fakultetuose neužskaitomi pas kai kuriuos buvusius profesorius išlaikyti egzaminai (prof. Maceinos, Ivinskio, Ambrazevičiaus ir kt.), ir juos reikia iš naujo perlaikyti.

Visos švietimo įstaigos, priklauso Liaudies Ministerijai (ministeris Žiugžda). Pastarasis visas instrukcijas gauna iš kompartijos CK sekretoriaus kultūros ir švietimo reikalams ir jokio savarankiškumo neturi.

Vilniaus universiteto rektorium yra prof. Biellukas, prorektorius prof. Bučas, Bistrickas ir Dr. Kupčinskas. Statybos fakulteto dekanu yra prof. Bistrickas, technologijos fakulteto—prof. Indriūnas, medicinos—prof. Lašas, istorijos—filologijos—prof. Janulaitis. Žemės ūkio akademijos rektorium yra prof. Jonas Kriščiūnas.

Visose švietimo įstaigose panaikinti hitlerinės okupacijos metu padaryti pakeitimai ir stengiamasi grįžti į pirminės bolševikinės okupacijos metu nustatytą padėtį.

Kultūrinis gyvenimas

Viešas kultūrinis gyvenimas Lietuvoje vyksta lygiai tokiose pat dvasinės priepriešos ir vienašališkumo sąlygose, kaip ir švietimas.

Jokios laisvos numonės reiškinio, jokios dvasinės laisvės, jokios nesuvaržytos minties kultūriniam gyvenimui kurti nėra ir būti negali, kultūrinio gyvenimo tarybinė valdžia supranta tik komunistinės pasaulėžiūros propagavimą ir besąlyginį pasidavimą bolševikinės politikos vykdymui.

Bet žiūrint į dabartinį kultūrinį gyvenimą Lietuvoje

vien formaliai, gali, kaip ir švietimo srityje, susidaryti irgi neteisingas vaizdas.

Yra vis dėlto reiškinys, kurie krenta į akis, žiūrint ir formaliai. Pav., šiuo metu Lietuvoje nėra jokio reguliaraus literatūrinio ar moksline žurnalo. Dienraščiuose retkarčiais literatūrai arba mokslui skiriami skyreliai yra labai silpni. Kultūrinio gyvenimo reiškiniai spausdintu žodžiu yra beveik visiškai apmirus.

Maža spaudinių

Naujų literatūrinių leidinių yra tik keletas—Venclovo eilėraščių leidinys, Sal. Nėries eilėraščių rinkinys, Janonio raštai, nepaprastai žemos kokybės ir vulgarus Liudo Giros eilėraščių rinkinys, naujas Solochovo "Tykiojo Dono" I dalies vertimas (P. Povilaitis).

Tai yra beveik viskas, kas pasirodė literatūriname gyvenime. Pridėjus dar kelio keliai originalių arba versinių "lietuviškojo ruselio" Churgino eilėraščių, išspausdintų dienraščiuose, ir keletą straipsnių literatūrinėmis temomis, galima sudaryti aiškų vaizdą apie literatūrinio gyvenimo Lietuvoje "gyvumą."

Aišku, ši padėtis tarybiniam organams yra nemaloni, ir 1945 spalį mėn. įvykusiame Vilniuje rašytojų suvažiavime pastarieji sulaukė gausių priekaištų. Bet šios padėties ir formaliai pakeisti arba užmaskuoti neįmanoma, nes nei rašytojų, nei kūrinių pagal planą nesukursi. O bendra okupuoto krašto padėtis, savaime aišku, menininkui nesukelia kūrybinio entuziazmo, kurio taip reikalauja kompartija.

Rašytojai

Visi Lietuvos rašytojai yra sujungti Rašytojų Sąjungos Rūmuose. Pirmininku minėtame suvažiavime buvo išrinktas P. Cvirka (anksčiau buvo Radžvilas-Korsakas). Be to, valdybą dar įeina Vienuolis—Žukauskas ir Paukštėlis.

Rašytojus stengiamasi materialiai remti—duodamos geriausios maisto kortelės, teisės pirkti tam tikrus kiekius įvairių prekių valdiškomis kainomis ir panašiai. Aišku, kad viską slopina moraliniai varžtai. Šios komiškos priemonės negali sukelti gyvumo.

Politiškai leidiniai

Už tat politinių leidinių yra labai daug. Įvairiausios Stalino kalbos, Molotovo pranešimai, Paleckio, Snieč-

kaus ir kitų "ataskaitos," darytos įvairiomis progomis, spausdinami didžiausiais tiražais ir visur.

Išleistas naujas trumpas VKP(b) istorijos kursas, kurį tačiau kažkodėl galima įsigyti tik su kompartijos leidimu.

Teatre

I scenos meną, kaip ir viską, kas gali patarnauti komunistinei propagandai, krepiamas didelis dėmesys. Nežiūrint didelio scenos darbuotojų trūkumo, Kaune veikia opera, drama, baletas, operetė ir jaunimo teatras. Vilniuje, dėl patalpų trūkumo (dramos teatro patalpos įgriuvo lubos)—tik dramos teatras, filharmonija ir liaudies dainų bei šokių ansamblis (ved. Svedas).

Įvairiuose provincijos miestuose įsteigti dramos teatrai ir rengiamasi jų steigti dar daugiau. Scenos meno darbuotojai proteguojami.

Naujų scenos veikalų beveik nepasirodo (tik B. Dau-guvičio "Nauja Vaga" tarybinės dvasios veikalas). Senųjų mūsų veikalų nestato. Vengia statyti ir Vakary Europos kūrinius o tarybiniai autoriai randa menką susidomėjimą. Kokybės atžvilgiu scenos menas eina pastovaus regreso keliu.

Kitose srityse

Kinai, nors ir su pertraukomis dėl elektros stokos, veikia, tačiau tarybinės filmos yra tiek įgrisiosios, kad salės būna visuomet pustūštes. Kaune per metus buvo du kartu rodomos amerikoniškos filmos, kurios turėjo milžinišką pasisekimą.

Plastinio meno srityje tas pats vaizdas. Mūsų dailininkams ir skulptoriams nuolat prikiama jų mažas produktingumas ir tarybinių temų vengimas. Buvo dvi nedidelės plastinio meno kūrinių parodos. Vilniuje veikia Dailės Akademijs. Kaune—Taikomosios Dailės Institutas (Dir. dail. Strolis).

Baigiant tenka dar kartą pabrėžti, kad visas švietimo ir kultūros gyvenimas Lietuvoje yra pajungtas aboliučiai komunistų partijos interesų tarnybai. Aišku, kad tokiais sąlygomis apie objektyvią pažangą negali būti ir kalbos. Nieka diktatūroje negali klestėti ir augti tikroji kultūra.

Matėm tai nacionalsocialistinėje Vokietijoje, lygiai tas pat yra ir komunistinės Rusijos okupuotoje Lietuvoje.

KOR

Bay

Birželio 3 sekmingai, maža žmonių. Pirmą lai Dimaitienė, (932 Broadway trečią Joe E Bayonne, N. šinskienė.

Birželio 1 Puidokaitė u ir birželio 2 kaitė už Shi

Mūsų ba krikštinti M (motina lietu lašūnas.

Šv. Petro su parapija pikniką para

Bažnyčioje da kun. J. Sk Klebonas k lyvavo New važiuojame N rant sukalbė kalba ir baig kalba.

Elizab

Vedybi Liepos 3 d. karienė pageri nui Liutvinam venimo 25 me ga.

Liutvinų še žiavo žmonij ir kitur.

Liutvinai ir Aldona visado je dirvoje, dom la.

Paters

Penktadienį, vyksta BALF rinkimas ir pr Kalbės J. Va delio vedėjas. Susirinkimas val. vakare pa Visi lietuviai mi atsilankyti.

Harrison New

Šia proga m kaus vietinės dėkoti kun. L. visiems parapit gausią finansin tą mums metų išvažiujant į Pittsburghe. Anot klebor grįžtame ten sio lo įvairiose prisiruošti tam liekame mūsų ba pe.

NEKALTO

L

PI

Piknikas įvyk apie Pu

10:30 val. F 12:00 val. F 1:00 val. K 3:00 val. F

Pikniko met mėginti. Šiuo pik Kuo kas gal kalto Prasidėjime stancijų seselių V gacijos darbas Maloniai kvie

AUNIMAS
EČIŲ SEI-
DIRBTI
US

Vilniuje
ojo Valstie-
mistų parti-
unimo sky-
Gulbinskas
ry tarybos
tijos centro
a, pagal ku-
mas, be kitų
amas padėti
donarmiečių
kurių vyrai
adėti joms
i sėklomis,
atikrinti jų

as įpareigo-
ežies laužą,
s i kalves,
LAIC.

iv. An-
is Fun-

Antano
vai Pran-
ū. GAR-
i ir Kop-
IS — ku-
ja kad ir

YRA

konų Šv.
s ir Rė-
a atlaiko-

i vėlė at-
gzekvijo-
nciškaus

morinėje
sienos ir
ilbą įku-
neiškonų

ikščioja-
bės Fun-
gijuotos
šiojiami

irmosios
datorius

Rėmėjus
pelnius.

olino ir
adresu:

, Maine.

rogomis,
ios kursas,
ompartijos

arnauti ko-
dėmesys.
no, Kaune
nimo teat-
teatro pa-
ilharmonio-
Svedas).

imos teat-
nos meno

k B. Dau-
veikalas).
ir Vaka-
da menką
s eina pa-

is stokos,
isios, kad
tus buvo
os turėjo

lūsų dai-
jų mažas
Buvo dvi
uėje vei-
alilės In-

is švieti-
gtas ab-
Aišku,
ą negali
i ir aug-

ų, lygiai
e Lietu-

KORESPONDENTŲ PRANEŠIMAI

Bayonne, N. J.

Po pikniko
Birželio 30 d. piknikas praėjo sėkmingai. Buvo susirinkę nemaža žmonių.
Pirmą laimėjimą ištiraukė O. Dimaitienė, antrą J. McInerney (932 Broadway, Bayonne, N. J.), trečią Joe Barber (4 W. 19 St., Bayonne, N. J.) ir ketvirtą Krusinskiene.

Vedybos
Birželio 16 d. ištėkėjo Anelė Puidokaitė už Alfonso Wincheck ir birželio 29 d. Cecilija Galinskaitė už Shislek.

Krikštai
Mūsų bažnyčioje buvo pakrikštyti Mykolas Damcesin (motina lietuvė) ir Juozapas Mišaišius.

Piknikas
Šv. Petro ir Povilo draugija su parapija liepos 21 d. rengia pikniką parapijos parke.

Bažnyčioje visą mėnesį padeda kun. J. Skrodenis, M.I.C. Klebonas kun. M. Kemėzis dalyvavo New Jersey lietuvių suvažiavime Newark. Jis atidant sukalbėjo invokaciją anglų kalba ir baigiant maldą lietuvių kalba.

Elizabeth, N. J.

Vedybinė sukaktis
Liepos 3 d. buvo surengta vakarienė pagerbti Elzbietai ir Jonui Liutvinams jų vedybinio gyvenimo 25 metų sukakties proga.
Liutvinų šeima pagerbti suvažiavo žmonių iš Bayonne, Linden ir kitur.
Liutvinai ir jų vaikai Jonas ir Aldona visados dirba lietuviškoje dirvoje, domisi kultūrine veikla.

Paterson, N. J.

Penktadienį, liepos 12 d., įvyksta BALF 86 skyriaus susirinkimas ir prakalbos.
Kalbės J. Valaitis, BALF sandėlio vedėjas.
Susirinkimas prasidės 7:30 val. vakare parapijos svetainėje. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

Harrison-Kearny, New Jersey

Šia proga mes, Šv. Pranciškaus vietinės seserys, norime padėkoti kun. L. Voicėkauskui ir visiems parapijiečiams už visą gausią finansinę pagalbą, suteiktą mums metų bėgyje ir dabar išvažiuojant į savo vienuolyną Pittsburghe.
Anot klebono žodžių, mes grįžtame ten siekti toliau mokslų įvairiose srityse ir tobuliau prisiruošti tam darbei, kurį atliekame mūsų brolių lietuvių tarpe.

NEKALTO PRASIDĖJIMO SESERŲ KONGREGACIJAI PAREMTI

Liepos-July 28 d., 1946

RENGIAMAS

PIKNIKAS

Piknikas įvyks Motiniškam Name R.F.D. 2, Putnam, Conn. apie dvi myles nuo Marianopolio Kolegijos, Putnam link, važiuojant į Providence.

PIKNIKO PROGRAMA:

10:30 val. Pamaldos ir Marijos stovyklos pašventinimas
12:00 val. Pietūs.
1:00 val. Kalbos.
3:00 val. Programa, kurią atliks Camp Immaculata mergaitės. Bus gražus vaidinimas, lietuviškos dainos, tautiniai šokiai, gyvieji pavelksiai ir kit.

Pikniko metu veiks bazaras, kiekvienas galės savo laimę išmėginti. Šiuo pikniku baigsis ir lietuviškoji mergaičių camp.
Kuo kas gali labai prašomas paremti šį pirmąjį pikniką Nekalto Prasidėjimo Seserų naudai. Pikniko pelnas skiriamas vargstančių seselių Vokietijoj kelienei į Ameriką ir kitiems kongregacijos darbams paremti.

Maloniai kviečiame visus šiame piknike dalyvauti.

Jūs laukiančios

NEKALTO PRASIDĖJIMO SESERYS

Lietuva Argentinos Spaudoje

(Pradžia 3 pusl.)

jos istoriją, šių dienų jos rūpesčius ir vargus, o taip pat ateities viltis.

Šią gražiai iliustruotą, puikiai išleistą, kupiną aktualios medžiagos knygą mūsų atstovybė įteikė Pietų Amerikos prezidentams, užsienių reikalų ministerijoms, tų ministerijų aukštiesiems valdininkams, Amerikos, Anglijos ir kitiems ambasadoriams, ministeriams ir t.t. Šios knygos ištraukos atsidūrė Ispanijos ir Portugalijos laikraščiuose, jas spausdino portugalų kalba Brazilijos savaitraštis "Legionario" visoj eilėj numeriu.

Be šios knygos, ispanų kalboje išleista dar 115 pusl. knyga apie Lietuvą ir SSSR santykius, pavadinta "Europa ar Džingis Chanas?", o taip pat "Kryžių Šalis" (El pais de las cruces).

Visa tai maloniai glosto kiekvieno lietuvių širdį ir gaivina viltis, kad mūsų kančios ir didžioji kova bus pasaulio geriau ir teisingiau suprastos, o mūsų idealistų didžiasias pastangas kovoje dėl tiesos ir laisvės palaimins Dievas.

Dr. H. L.

New Britain, Conn.

Mirė P. Gradeckas
Liepos 5 d. buvo palaidotas Pranciškus Gradeckas, New Haveno lietuvių parapijos klebono Edvardo Gradecko tėvas.

Palaidotas buvo su iškilmingomis apeigomis, kuriose dalyvavo apie 30 kunigų ir daug parapijiečių.

Velionis buvo senas New Britaino gyventojas, žinomas veikėjas.

"Amerika" reiškia gilų užuojautą klebonui Edvardui Gradeckui, netekusiame savo brangaus tėvelio.

New Haven, Conn.

Ekskursija
Pasidarbavus mūsų veikėjoms A. Tiškeinei, M. Ramanaukšienei ir O. Kvaratijei, buvo liepos 4 d. surengta ekskursija į Marianapolį, pasisamdžius autobusa.

Visi maloniai dieną praleido Marianapoly, klausydamies gražių dainelių, muzikos ir patrijotiškų kalbų.

Edvardas Dičkus gavo stipendiją

Mūsų kolonijos gerų veikėjų Antano ir Juzės Dičkų sūnus Edvardas, kuris lanko aukštesnį mokyklą Marianapoly, laimėjo stipendiją už pasižymėjimą mokslais metais.

San Francisco, Cal.

Pirmas lietuviškas koncertas pavyko

Birželio 29 d. BALF 109 skyriaus iniciatyva buvo surengtas San Francisco mieste pirmas lietuviškas koncertas, kurio programą pildė iš Los Angeles atvykę svečiai Stasė Šimkiūtė, Bronė Starkienė, Juozas Žemgulis ir Richardas Masonis.

B. Starkienė ir S. Šimkiūtė padainavo solo ir duetu lietuviškų dainų, akompanuojant jaunam 17 metų pianistui R. Masoniui.

Smuikininkas J. Žemgulis su pianistu W. Keller pagrojo keletą sunkių klasišinių kūrinių. Taip pat buvo pademonstruoti lietuvių tautiniai šokiai.

Koncertas pavyko puikiai.

Atvyko lietuvaitė "War Bride"

Prieš kelias savaites atvyko iš Europos tremtinė lietuvaitė Jadvyga Stulgaitė (iš Tauragės apskrities).

Jei teko laimė sėkmingai pasitraukti į J.A.V. zoną, kai boševikai antrą kartą užėmė Lietuvą.

Mokėdama anglų kalbą, Jadvyga gavo darbą kaip vertėja UNRRA įstaigoje, kurią vedė majoras newyorkietis Adams ir su juo dirbo Sgt. R. Lane (iš San Francisco). Vėliau ištėkėjo už jo.

Jadvyga ir Robert Lane praėjusiam BALF susirinkime pa-

LIETUVIŲ DIENOS RĖMĖJAI

Septynioliktoji New Yorko Apylinkės Lietuvių Diena šiemet bus liepos-July 4 d. Dexter parke, Woodhaven, N. Y. Ją rengia labai artimi "Amerikos" bičiuliai, todėl ir "Amerikos" skaitytojas yra malonu paremti Lietuvių Dieną.

Šiomis dienomis Lietuvių Dienos rėmėjais stojo šie "Amerikos" bičiuliai su sekančiomis aukomis:

Julia Skaruliene, Brooklyn, N. Y.	\$19.00
Kun. M. Kemėzis, Bayonne, N. J.	10.00
Kaz. Baltrušaitis, Brooklyn, N. Y.	7.00
A. Tvaskienė, Brooklyn, N. Y.	6.00
Inž. P. M. ir p. Barzilauskai, Woodhaven, N. Y.	5.00
Jonas Butkus, Brooklyn, N. Y.	5.00
N. N. Brooklyn, N. Y.	5.00
St. Subatienė, Richmond Hill, N. Y.	4.00
R. Pankevičienė, Brooklyn, N. Y.	4.00
Antanas Stakys, Lyndhurst, N. J.	3.20
K. J. K. Jamaica, N. Y.	2.40
Marijona Rusas, Pt. Washington, N. Y.	2.40
Mrs. B. Dakyns, Pt. Washington, N. Y.	2.20
Mrs. J. Stokienė, Brooklyn, N. Y.	2.00
Mr. A. Bulova, Philadelphia, Pa.	2.00
J. Ambrozaitis, Woodhaven, N. Y.	2.00
Mrs. A. Galchus, Long Island City, N. Y.	2.00
Joseph Mitchell, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Poltie, Brooklyn, N. Y.	2.00
Pranas Razvadauskas, So. Boston, Mass.	2.00
A. Ivaska, S. Boston, Mass.	2.00
Mrs. Suzana Gudaitis, Brooklyn, N. Y.	2.00
V. Zemantauskas, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Mikolaitis, Brooklyn, N. Y.	2.00
Jonas Balsys, Forest Hills, N. Y.	2.00
Kotr. Navickas, Ozone Park, N. Y.	2.00
Juozas Terebeiza, Brooklyn, N. Y.	2.00
J. Markunas, Brooklyn, N. Y.	1.25
Mary Klossis, Brooklyn, N. Y.	1.25
Mrs. A. Stankowitz, Old Bridge, N. J.	1.25
Julia Oreska, Binghamton, N. Y.	1.25
Mrs. Anna Masiulis, Maspeth, N. Y.	1.20
John Smoluk, Philadelphia, Pa.	1.20
J. Urban, Jamaica, N. Y.	1.20
lg. Senuta, Brooklyn, N. Y.	1.20
E. Ambrose, Brooklyn, N. Y.	1.20
J. Versilas, Brooklyn, N. Y.	1.20
Mrs. A. Blaziusas, Kearny, N. J.	1.20
Capt. T. Kuligowski, Philadelphia, Pa.	1.20
Helen V. Kulber, Brooklyn, N. Y.	1.20
Mrs. S. Nagin, Brooklyn, N. Y.	1.20
W. J. Shifka, Dolgeville, N. Y.	1.20
P. Baltadonis, Bronx, N. Y.	1.20
A. Dauginas, N. Arlington, N. J.	1.20
M. Skrodenis, Brooklyn, N. Y.	1.20
N. Krassauskas, Brooklyn, N. Y.	1.20
Mrs. Anna Adams, Brooklyn, N. Y.	1.20
J. Ambrose, Perkasi, Pa.	1.20
N. Barkauskas, Brooklyn, N. Y.	1.20
Adomas Nadzeika, Brooklyn, N. Y.	1.20
Helen Rukštelis, Kearny, N. J.	1.20
F. Kurmis, Woodhaven, N. Y.	1.20
Gus Garban, Brooklyn, N. Y.	1.20
Walter Vitkus, Brooklyn, N. Y.	1.20
Ag. Jankauskienė, Brooklyn, N. Y.	1.20
J. Ambrozaitė-Jalkovskis, Ozone Park, N. Y.	1.20
Rozė Bakšienė, Brooklyn, N. Y.	1.20
Magd. Barkus, Hoboken, N. J.	1.20
Ona Daubarienė, Brooklyn, N. Y.	1.20
Konst. Dumblienė, Brooklyn, N. Y.	1.20
A. Kubilius, Brooklyn, N. Y.	1.20
Mrs. K. Litvinas, Kearny, N. J.	1.20
Pranas Kižis, Maspeth, N. Y.	1.20
Mrs. P. Grigas, Richmond Hill, N. Y.	1.20
Viktorija Valaitienė, Brooklyn, N. Y.	1.20
Mar. Motuzienė, Richmond Hill, N. Y.	1.20
Vikt. Višniauskienė, Maspeth, N. Y.	1.20
Verna Ragas, Forest Hills, N. Y.	1.20
G. Strogis, Jr., Jamaica, N. Y.	1.20
Jonas Buivydas, Brooklyn, N. Y.	1.20
Juozas Mačiulis, Brooklyn, N. Y.	1.20
Marcelė Pukienė, Woodhaven, N. Y.	1.20
A. Mikulskienė, Brooklyn, N. Y.	1.10
A. Yuska, Brooklyn, N. Y.	1.00
P. Dalidėnas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. M. Starinskas, Philadelphia, Pa.	1.00
August Misunas, Paterson, N. J.	1.00
M. Tacionis, Paterson, N. J.	1.00
Mrs. B. Gustaitis, Scranton, Pa.	1.00
Rev. George Česna, Sioux City, Iowa	1.00
A. Gerulis, Kearny, N. J.	1.00
Martin Urban, Maspeth, N. Y.	1.00
Joseph Pilauskas, Bayside, N. Y.	1.00
Jadvyga Churilis, Elizabeth, N. J.	1.00
Mrs. J. Poshka, E. Pennsauken, N. J.	1.00
John Sescila, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Anna Petruilionis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. A. Vasiliauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Kazlauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
J. Karpus, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. S. Baranaukas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Elzb. Brusokienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
M. Vaiceauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. A. Drungis, Brooklyn, N. Y.	1.00
V. Žilinskas, Brooklyn, N. Y.	1.00

pasakojo savo išpūdžius iš okupuotos Lietuvos ir apie tremtinius lietuvius.

A. Šk.

Omaha, Nebr.

Smagus išvažiavimas

Mūsų klebonas kun. Juozas Jusevičius buvo išvežęs 20 vaikų į La Salette College stovyklą prie Okuboj ežero, Iowa.

Vaikai išbuvo tenai vieną savaitę, ir visiems labai patiko. Jie patys žuvavo, kepė žuvis ir valgė.

Grįždami namon, buvo sustoję Sioux City, pas kun. Čėsną ir aplankė vieną seselę kazimierietę, kuri pirmiau Omahoje mokytojavo.

Taip pat apžiūrėjo indėnų mišią Winnebago, Nebr.

Kai kurie berniukai dar pirmą kartą pamatė gyvus indėnus.

Pilnas vaikų kiemas

Mūsų mokykla įsigijo naują "Merry-Go-Round." Tai pirmą kartą toks žaislas šioje apylinkėje.

Vietinis.

Baltimore, Md.

— Kun. Antanas Dubinskas išvyko atostogų. Jo vietą užima marijonas kun. Antanas Mažukna. Jis mūsų lietuviams yra gerai žinomas, nes sausio ir vasario mėnesiais jis pavadavo kun. Dr. Mendelį, kai mūsų klebonas, gydytojų liepiamas, buvo išvažiavęs į Floridą palisėti.

— Pirmadienį, liepos 22 d., su kanka trys metai, kai a.a. kun. Juozapas Lietuvnikas buvo pašauktas amžinybėn. Visos mišios tą dieną bus už a.a. buvusio klebono vėlę.

— Pereitą savaitę didysis altorius buvo užbaigtas ir kopėčios išimtos iš sanktuarijos. Sekmadienį atėję mišių, pirmą kartą matė baltą kaip sniegą atnaujintą altorių. Visi patenkinti malorių darbu.

— Girdėjau, kad jauniausioji zakristijono duklė Marijona Ivoškaitė rengiasi aplėsti savo tėvelius priimdama moterystės sakramentą. Tai įvykis rugpjūčio 11 d.

J. Akusevičius, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mr. S. Pocius, Brooklyn, N. Y.	1.00
Pranas Milas, Brooklyn, N. Y.	1.00
K. Kazlauskis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. A. Sterr, Woodhaven, N. Y.	1.00
Mrs. Agn. Snieckus, Waterbury, Conn.	1.00
S. Valuk, Rochester, N. Y.	1.00
K. Stašaitis, Rochester, N. Y.	1.00
Mrs. Mary Miller, Philadelphia, Pa.	1.00
A. Kaminskas, Newark, N. J.	1.00
A. J. Lukšis, Amsterdam, N. Y.	1.00
Jonas Andriuskevičius, Brooklyn, N. Y.	1.00
M. A. Bazevich, Bridgeport, Conn.	1.00
Adeline Samaliois, Ozone Park, N. Y.	1.00
Ben. Burbic, Irvington, N. J.	1.00
Mrs. A. Rozickas, Ridgewood, N. Y.	1.00
Mrs. B. Paulauskas, New York City, N. Y.	1.00
Vladas Zabliskis, Maspeth, N. Y.	1.00
M. Uzdavenis, New Britain, Conn.	1.00
Mrs. Agota Markunas, Bayonne, N. J.	1.00
G. Unguraitis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Placida Zemeckienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
V. Donilavitch, Brooklyn, N. Y.	1.00
Antanina Bushnienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Marie Fiore, Brooklyn, N. Y.	1.00
W. Turulis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Joseph Gudis, Long Island City, N. Y.	1.00
John Miklaševich, Brooklyn, N. Y.	1.00
Charles Stelmokas, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Martišius, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Elizabeth Kitro, Bridgeport, Conn.	1.00
A. Lapinskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Stella Grinevich, Harrison, N. J.	1.00
Mrs. Mary Starkus, Kearny, N. J.	1.00
A. Zaveckas, Cambridge, Mass.	1.00
Mrs. J. Januška, Maspeth, N. Y.	1.00
R. Vaičiulis, Brooklyn, N. Y.	1.00
M. Zemaitienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
O. Zickienė, Ozone Park, N. Y.	1.00
Charles Poderys, Brooklyn, N. Y.	1.00
V. Kazlauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
M. Beganskas, Woodhaven, N. Y.	1.00
Ch. Johnson, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. V. Ploplys, Brooklyn, N. Y.	1.00
P. O. Bagochunas, Maspeth, N. Y.	1.00
O. Petrulis, Maspeth, N. Y.	1.00
P. Kyrius, Brooklyn, N. Y.	1.00
Fr. Dulke, Richmond Hill, N. Y.	1.00
Petr. Stravinskienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. A. Kivyta, Maspeth, N. Y.	1.00
B. Adomaitienė, Richmond Hill, N. Y.	1.00
Kazė Pavilionis, Brooklyn, N. Y.	1.00
James Sertvytis, Woodhaven, N. Y.	1.00
Magd. Brangaitienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
M. Karaktinas, Brooklyn, N. Y.	1.00
P. Blažaitis, Woodhaven, N. Y.	1.00
A. Laukaitis, Maspeth, N. Y.	1.00
K. Galčius, Maspeth, N. Y.	1.00
M. Dragūnaitis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Urs. Šašienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Ona Jackman, Brooklyn, N. Y.	1.00
Kotr. Linienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Urs. Janušienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Urs. Šarkus, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Karpus, Brooklyn, N. Y.	1.00
Victor Urbonas, Richmond Hill, N. Y.	1.00
Ona Kadžišienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Kazys Razmantas, Richmond Hill, N. Y.	1.00
Kazys Karpavičius, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Frankevičienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Ignas Bujokas, Brooklyn, N. Y.	1.00
May Chesna, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Mitchell, Valley Stream, N. Y.	1.00
Fab. Seranka, Paterson, N. J.	1.00
Nellie Garlauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mary Baranaukas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Josephine Kulis, Jamaica, N. Y.	1.00
Julius Kronys, Bellmore, L. I.	1.00
Juozas Babilis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Rozalija Diržienė, Ozone Park, N. Y.	1.00
P. M. Barzilauskas, Woodhaven, N. Y.	1.00
Peter Vasiliauskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
M. Civinskas, Kearny, N. J.	1.00
Ona Leiga, Brooklyn, N. Y.	1.00
Pr. Poderys, Brooklyn, N. Y.	1.00
Antanas Sherry, Brooklyn, N. Y.	1.00

Už aukas visiems nuoširdus ačiū.

L. D. KOMITETAS

Brooklyno Lietuviai Graboriai

Tel. EVergreen 7 - 4335	Tel. STagg 2 - 5043
Stephen Aromiskis (Armakauskas)	Matthew P. Ballas (Biellauskas)
Graborius—Balsamuotojas	Laidotuvių Direktorius
Moderniška Koplyčia	Notary Public
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.	660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
EVERgreen 8 - 9770	Tel. VIrginia 7 - 4499
Joseph Garszva	F. W. Shalins (Šalinskas)
Graborius—Balsamuotojas	Laisnuotas Graborius Suteikiam Garbingas Laidotuves
231 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.	— \$150 — KOPLYCIAS SUTEIKIAM NEMOKAMAI 84 - 02 Jamaica Avenue Brooklyn, N. Y.
Tel. NEWtown 9 - 4464	
Estate of A. J. Valantiejus VERONICA R. VALANTIEJUS LAISNIUOTAS GRABORIUS GENERAL INSURANCE AGENT	
54 - 41 — 72nd Street,	Maspeth, N. Y.

METINIS

METINIS

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS

SEKMADIENI

Liepos-July 21
1946

DEXTER PARKE

74-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Bus Karališkos šeimos Rinkimai

Visi parapijiečiai ir draugai kviečiami ruošti šiam parengimui dalyvauti, nes tai bus vienas iš gražiausių pramogų. Žinomas Dexter parkas labai lengvai pasiekiamas.

LIETUVIŲ DIENOS PASISEKIMAS

Liepos ketvirtoji New Yorko ir apylinkės lietuviams buvo šaunios šventės diena.

Didelės minios žmonių susirinko į Dexter parką Lietuvių Dienos proga.

Šalia artimesniųjų gyven-tojų, buvo atvykę svečiai ir viešnių net iš labai tolimų vietų.

Diena pasitaikė tikrai graži. Oras buvo puikus, kaip tik tokioms pramogoms.

Tad neuostabu, kad žmonių tiek traukiniais, tiek automobiliais suplaukė pilnas Dexter parkas.

Kas salėje, kas lauke tarp medžių valisinosi, susitiko su pažįstamais ir prieteliais, dainas dainavo. Taip New Yorko padangėje skambėjo senos ir gražios mūsų lietuviškos dainos.

Tarp svečių gausybės...

Lietuvių Dienos dalyvių tarpe teko pastebėti ir šie malonūs svečiai: kun. K. Paulionis, kun. P. Lekešis, kun. J. Kartavičius, kun. A. Andriušis (neseniai atvykęs iš Argentinos), kun. Ant. Masaitis, kun. B. Liubauskas, kun. V. Pažereckas, Dr. J. Paulonis su šeima, inž. Petras Barzilauskas su šeima, adv. K. Jurgėla su žmona, muzikas J. Čižauskas su žmona, adv. St. Briedis, Edv. Paulonis, Lt. Comm. Dr. Ant. Kairys su žmona.

Draugijų stalai

Lietuvių Dienoje savo atskirus stalus su įvairiomis gėrybėmis buvo suruošę tautininkų klubas, Brooklyno piliečių klubas ir Maspetho piliečių klubas.

Daug kas pastebėjo, kad Brooklyno piliečių klubas pirmą kartą organizuotai dalyvavo Lietuvių Dienoje. Buvo daug iš lietuvių siuvėjų lokalo (beveik visa valdyba), iš šv. Jurgio vyrų pašalpinės draugijos, atletų klubo, Moterų Vienybės ir kitų draugijų.

Naujausi atvykėliai

Parke buvo malonu susipažinti su visai neseniai iš Europos atvykusiais lietuviams. Jų buvo visai gražus būrys: Ap. Gajauskaitė, inž. J. Jalinskas su žmona, H. Mikuckis, stud. Vyta. Beleckas, stud.

J. Galminas, adv. A. Anuškevičius su žmona.

Svečiai iš toli

Dalyvių tarpe malonu buvo susipažinti su visa eile lietuvių, atvykusių iš toliau, kaip Kanados, Chicago, Racine (Wisconsin), Pennsylvanijos, Massachusetts, Connecticut ir kit.

Smagi programa

Trumpa, bet gyva programa susidėjo iš muzikos, šokių ir kalbų. Galingai ir patraukliai, tvarkingai išsiriškęs grojo kun. Ant. Masaitis vadovaujamas Angelių Karalienės par. mišrusis benas. Gyvai, mikiškai šoko net septynis lietuviškus šokius Bronės Brundzenės vadovaujama tautiškių šokių šokėjų grupė.

Pašoko "Noru miego", "Kubila", "Blezingėlė", "Suktinį", "Jonkelį", "Kepurinę". Grakščiosios šokėjos buvo Teresė Vaičiulytė, Mary Kello, Jean Daniels, Marion Daniels, Adelė Garbanaukaitė, Marytė Zarolytė, Antoinette Lizdenytė, Nellie Lizdenytė ir Joan Platt. Sveikinimo kalbas pasakė neseniai iš Europos atvykę Ap. Gajauskaitė ir H. Mikuckis, neseniai iš Pacifiko pargrįžęs Juozas Boley, "Amerikos" redaktorius Ant. Vaičiūlaitis ir Lietuvių Dienos Komiteto pirmininkas.

Ligi vėlios nakties

Jono Navicko orkestrui grojant, tiek jaunieji, tiek ir vyresnieji turėjo gražios polkos linksmintis duodant polkas, valsus ir kitokius šokius. Taip graži nuotaika ir linksmos dainos nusitraukė ligi vėlios nakties.

Tame tarpe dar buvo atlikti kiti parengimo reikalai — visoki traukimai, kurie rūpėjo kiekvienam. Kas gi pagaliau dovanas laimės? Atsidžiaugė, atsivaišinę ir atsišokę žmonės skirtės sakydami, kad tokią sėkmingą Lietuvių Dieną seniai yra regėję.

Dėl to pasisekimo padėką tenka visiems atsilankiusiems lietuviams, o taip pat ir tiems, kurie tiek darbo padėjo šiam parengimui — visiems darbininkams ir darbi-

ninkams, kurie taip atsidėję atliko savo pareigas.

Uolūs darbininkai

Prie įžangos bilietų dirbo K. Krusninkas ir P. Montvila. Barčekius pardavinėjo J. Tumasonis ir M. Mikolaitis. Prie alaus išdavėjimo buvo K. Galčius. Už baro dirbo V. Žemantauskas, Ad. Nadzeika, K. Dobrovolskis, S. Stagniušas, J. Maslauskas ir J. Čemerka. Prie vartų J. Butkus, G. Markūnas ir A. Ruzgys. Prie automobilių T. Čižauskas ir S. Cerebiejus.

Visos tvarkos žiūrėjo K. Baltrušaitis. Prie laimėjimų parke darbavosi J. Skaruliūnė, B. Adomaitienė, A. Kivytienė, V. Vyšniauskienė. Prie ženklinių A. Butkienė.

Angelių Karalienės parapijos draugijų moterys suruošė gražią pintinę, prie kurios prisidėjo Dumblių krautuvė 436 So. 5th St., Jadvyga Stas-kus, M. Putnienė, O. Petru-lionienė. Dovanomis ir darbu prie pintinės prisidėjo M. Sar-kauskienė, O. Panatauskienė ir O. Sijevičienė. Dar pagal-bėjo P. Pankauskienė.

Prie pintinės dirbusios dėkoja visiems už laimėjimo bi-lietų pirkimą.

LAIMEJIMO DOVANOS

Lietuvių Dienos rėmėjų do-vanų paskirstyme laimingieji numeriai buvo šie:

I dovana (15 dol.) — nr. 3775 (Natalija Stilsonienė, Brooklyn);

II dovana (10 dol.) — nr. 13814 (M. Čižauskienė, Elizabeth, N. J.);

3 dovanos po 5 dol. — nr. 15723 (Judith Rummell, Springfield Gardens, L. I.); nr. 4288 (Helen Matas, Brooklyn) ir nr. 7836 (Nellie Jon-dzenė, Brooklyn);

5 dovanos po 2 dol. — nr. 1049 (J. Kindulen, Oakville, Conn.); nr. 17797 (Mrs. S. P. Marcinka, Bridgeport, Ct.); nr. 2240 (P. J. M., Brooklyn); nr. 649 (Art, Brooklyn) ir nr. 7369 (Ann Jackman, Brook-lyn).

Laimingųjų numerių savi-ninkai prašomi kreiptis į "Amerikos" administraciją dovanų įteikimo reikalu. Rei-kia atsižinti ar atsiųsti lakš-telių atkarpas.

PRAŠOMI ATSIMTI
ISLEISTAS DOVANAS

No. 133, bilietas rudos (or-anžinės) spalvos. Bilietus tai dovanai platino Julija Skaru-lienė.

Nr. J-64, bilietas šviesiai žalios spalvos. Bilietus plati-no B. Adomaitienė.

Dovanas galite gauti "Amerikos" administraciją darbo valandomis.

AUKA LIETUVIŲ DIENAI

Uršulė Čižauskienė, nega-lėjusi dalyvauti Lietuvių Die-noje Dexter parke, atsiuntė 10 dolerių auką.

Nuosirdus aciu už šią gra-žią paramą.

Liet. Dienos Komitetas.

UŽSAKĖ "AMERIKA"
JAPONIJON

Kun. M. Kemėžis užsakė savo broliui Lt. Dr. V. Kemė-žiui "Ameriką" Japoniją.

Dr. V. Kemėžis tarnauja Amerikos kariuomenėje.

RENGIA PAGERBIMĄ

Onoms pagerbti rengiami bendri pusryčiai penktadienį, liepos 26 d., Angelių Karalie-nės parapijos salėje, 10 val. ryte.

Rengia Amžino Rožančiaus draugiją.

Bilietų galima gauti pas O. Sijevičienę ir pas visas drau-gijos nares.

Mūsų Apylinkėje

• Adv. Kosto ir Elenos Jur-gėlių dukrelė liepos 7 d. Apreiškimo bažnyčioje kun. N. Pakalnis pakrikštijo Elenos-Aldonos-May vardais. Krikš-to tėvais buvo Jadvyga Aver-kienė ir Juozas B. Laučka.

• Kun. N. Pakalnis liepos 4 dieną dalyvavo naujos New Britain lietuvių klebonijos atidaryme.

• Kun. J. Balkūnas liepos 4 d. dalyvavo Marianopolio kolegijos suruoštoje Lietuvių Dienoje.

• J. Simutienė buvo nuy-kus į Putnamą, kur paliko sa-vo dukterį vasaroti pas Vargdienių seses.

• Eugenija ir Marta Kar-piūtės atostogas praleidžia Kanadoje.

• Algis Jurgėla vasaroja Marianopolje pas tėvus ma-rijonus.

• Kun. A. Andriušis šį mė-nesį praleidžia Angelių Kara-lienės parapijoje.

• Dr. Ant. Kairys įsirašė laivynan. Dabar vieši su žmo-na Jamaicoj pas adv. Jure-vičių, savo švogerį.

• Kun. J. Gurinskas yra iš-važiavęs atostogų.

• Elena Vyzienė leidžia atostogas De Witt, N. Y., kur gyvena jos duklė Aldona Eichler.

• Sofija ir Jonas Paulin susilaukė dukrelės, kuri lie-pos 7 d. Apreiškimo bažny-čioje pakrikštijta Geraldinos-Zuzanos vardais. Kūmais bu-vo Alice Skaruliūnė ir Ray-mondas Kazlauskas.

• Bronė Briūnienė - Sta-niuliūtė, p. Čerienės sesuo, iš Chicago buvo atvykusį daly-vaui Lietuvių Dienoje.

• J. Kundrotas iš North Adams, Mass., buvo atvaži-avęs New Yorkan į Lietuvių Dieną.

• B. Laučka ir J. Romanas iš Marianopolio grįžo po atos-togų.

• J. Ginkus su žmona sve-čiasvi J. Bačiūno farmoj So-dus, Mich., iš kur perdavė gražią dovaną Lietuvių Die-nai. Pirmadienį grįžo Brook-lynan.

• J. Naujokas su žmona iš Worcester, Mass. buvo atvy-kęs New Yorkan pas sūnų, kuris dirba "The New York Times".

• Prof. Alfred Senn liepos 6 d. laivu "John Ericsson" iš-plaukė į Europą ir ligi rugsė-jo pradžios pasiliks Šveicari-joje.

• Henrikas Mikuckis, nese-niai atplaukęs iš Europos ir apsisitojęs Mt. Carmel, Pa., atsišlė į New Yorką.

• A. Pažereckienė, uoli apylinkės katalikiškų draugi-jų veikėja, perėitą savaitę buvo sunkiai susirgusi. Pa-žįstamieji linki jai greitai taisyti iš ligos.

• Kun. Dr. J. Starkus iš-vyko poilsio pas kun. I. Alba-vičių, Cicero, Ill.

• Iš Racine, Wisc., New Yorkan buvo atvykę Jadv. Žičkienė su sūnumi Petru, B. Vintienė ir Stasys Mockus. Visi jie dalyvavo Lietuvių Dienoje ir viešėjo pas Tere-beizus.

• A. ir P. Maciulaičiai, bu-vę kariai A. Maciulaitis ir Tamulaitis iš New Haveno buvo atvykę Lietuvių Dienon.

MIRĖ

Magdalena Arkušauskienė mirė liepos 2 d. š.m.

Palaidota liepos 6 d. iš An-gelių Karalienės par. bažny-čios į šv. Jono kapines.

Apreiškimo
Parapija

Šiemet Apreiškimo parapi-jos piknikas liepos 21 d. bus naujoje vietoje—didžiuliam Dexter parke, Woodhavene, kuris labai lengvai galima pasiekti iš visur.

Kam patogų, galite atvykti automobiliais—parke yra už-tenkamai vietos.

Dexter parkas bus atdaras nuo 12 val. Muzika šokiams pradės grot nuo 6 val. Visi galės smagiai pasišokti prie gero orkestro, vadovaujamo Peter Lambert. Gros ne tik moderniškus, bet ir suktinį, polką ir kitus senoviškus lie-tuviškus šokius. Galės ir se-nesnieji lietuviškai smagiai pasišokti.

Svečiams nereikės rūpintis maistu. Bus skanūs užkan-džiai, karštos dešrelės su lie-tuviškais kopūstais. Gėrimo irgi bus.

Visi parapijiečiai, draugai ir apylinkės pažįstami kvie-čiami ruošti šiam parengi-mui dalyvauti, nes tai bus vie-na iš gražiausių pramogų.

Apreiškimo parapijos pik-nikai kas metai būna gražūs, įdomūs. Juose esti daug gy-vumo, būna karališkos lenk-tynavimo šeimos rinkimuose.

Šių metų piknike, reikia manyti, bus dar daugiau gy-vumo, nes iš visų pasaulio kampų šimtai mūsų gražaus jaunimo sugrįžo iš kariuome-nės.

Balsus jau galima rinkti už sau patinkamus asmenis karaliui, karalienei, karalai-čiui ir karalaitėi. Balsus ga-lima įteikti parapijos rašti-nėn arba komiteto nariams.

Angelių Karalienės
Parapija

Liepos 17 d. mūsų bažny-čioje prasidės novena prie šv. Onos.

Pamaldos bus rytais po 8 val. mišių ir vakarais 7:30 val. Noveną ves vienuolis marijonas kun. Andriušis.

Šv. Vardo draugijos ben-droji šv. komunija bus šį sek-madienį, liepos 14 d., 9 val. mišių metu.

Tuojau po mišių bus trumpas susirinkimas parapijos salėje.

Visi nariai ir parapijos vy-rai prašomi dalyvauti kartu bendroje komunikijoje ir susi-rinkime.

Porciunkulų atlaidai mūsų parapijoje įvyks rugpjūčio 1 ir 2 dienomis.

Parapijos metinis piknikas bus rugpjūčio 18 dieną Klas-čiaus parke, Maspeth.

Bus karališkos šeimos rin-kimas.

UŽUOJAUTA

Mirus Moterų Sąjungos 24 kuopos ilgametėi narei Mag-dalenai Arkušauskieni, kuop-a reiškia gilią užuojautą jos likusiai šeimai.

Mot. S-gos 24 kp. valdyba.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Liet. Atletų Klubo svarbus susirinkimas įvyks liepos 12 d. klubo patalpose 8 val. va-kare.

Šis susirinkimas yra atidė-tas nuo praeito mėnesio dėl daugelio narių vakacijų. Bus valdybos rinkimai ir konsti-tucijos pataisymai.

Visi nariai būtinai daly-vaus. J. Peterson, pirm.

"MEMORIES of LITHUANIA"
RADIO HOUR

Saturdays, 5:00 to 5:30 p. m.

Station WEVD — 1330 kH, 5000 Watts

DIRECTOR — JACK J. STUKAS

429 Walnut St., Newark 5, N. J.

Tel. Market 2-5360

Brooklyno Lietuviai Gydytojai

Dr. John Waluk

161 No. 6th Street

Dr. A. Petrika

(DANTŲ GYDYTOJAS)

221 So. 4th Street

Tel. EVergreen 4-7142

SALDAINIŲ PALOCIUS

GERIAUSIOS RŪSIOS
Lengvi Užkandžiai, Javai, Arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETUS — VAKARINĖ. Geriausias pasirinkimas
AIŠKRYMAS gamintas namie iš geriausios smėtonos, ALUS iš ge-
riausių bravorų. Parengimams priimami užsakymai. KREIPKITES:

Juozas Ginkus

495 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

KUN. DR. A. RAKAUSKAS
LANKĖSI APYLINKĖJE

Praejtos savaitės gale kun. Dr. Antanas G. Rakauskas lankėsi apylinkėje.

Liepos 4 d. jis mišias at-laiškė šv. Kazimiero bažny-čioje Patersone, o liepos 6 d. Angelių Karalienės par. baž-nyčioje Brooklyne. Abiejose vietose buvo susirinkę naujo-jo kunigo giminių ir artimie-ji pažįstami, kuriems po mi-šių suteikė palaiminimą.

Liepos 6 d. kun. Dr. Ra-kauskas išvyko į Providence, kur liepos 7 d. šv. Kazimiero bažnyčioje, kun. J. Vaitekū-no kvietimu, atlaikė iškilmin-gą sumą.

Kun. Dr. Ant. Rakauskas kunigu įšventintas birželio 16 d. Pittsburghe, kur jam teks darbuotis.

Jo primicijos buvo birželio 23 d. Chicagoje pas kun. J. Paškauską, o antrąsias iškil-mingas mišias laikė birželio 30 d. Pittsburghe šv. Kazi-miero par. bažnyčioje, kur klebonu yra kun. M. Kazėnas.

Maspetho Žinios

Parapijos Bazaras
Rugpjūčio 10 d. prasidės metinis parapijos bazaras pa-rapijos salėje ir darže.

Bazarui vadovaus klebonas kun. J. Balkūnas, rašt. kun. P. Lekešis, išd. kun. J. Kar-tavičius.

Draugijos pasižada savo darbu ir aukomis paremti, kad bazaras būtų sėkmingas. Bus išleistos knygtės su

PARDAVIMAI

Forest Parkway—Woodhaven

1 šeimos namas atskirai sta-tytas.

2 šeimų namas atskirai staty-tas 11 kambarių. Lotas 40 x 100.

2 šeimų mūrinis namas, visas tuščias, 13 kambarių.

Minėti namai turi boksinius kambarius su šiluma ir garažiais.

ZINIS

499 Grand St., Brooklyn, N. Y.
REpublic 9-1506Dekoruotojas
ir
DažytojasIS ORO IR IS VIDAUS
PILNAI APDRAUSTAS

Vartojama Geriausia Medžiaga

DARBO APKAINAVIMAS DYKAI

GEORGE ANDERSON

Telefonuokite:
PResident 2-4203

Namai — Apdrauda

Jeigu norite pirkti ar parduo-ti namus, arba kai reikalinga apdrauda (insurance), malonė-kite kreiptis žemiau pažymėtu antrašu, kur Jums maloniai ir gerai patarnaus—

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.
(Prie Forest Parkway Stoties)
Tel. Virginia 7-1896

Tel. EVergreen 8-9229

VALANDOS:
8—10 ryto
1—2 po pietų
6—8 vakare
Sventadieniais susitarus

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS:
9—12 ryto
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

PAIEŠKOMAS

Paieškau Alfonso Kasiu-kaičio, kilusio iš Melnikų, Apitlaukių parapijos, Kė-dainių apskr. ir gyvenusio New Yorke.

Antanas Baniukaitis
105-58 89th Street
Ozone Park, N. Y.

PARDUODAMA

Geri, pigūs, patogūs namai. Geros vietose. Patarnavimas teisingas.

Apdraudžia viską, kas tik ko prašo. Apdraudžiu (insurinu) ir žmones.

Kreipkitės:

Joseph Vastunas

Real Estate Insurance

496 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-1670

STag 2-1454

F. GRAZYS ir SŪNUS

KONTRAKTORIAI

Atlieka mūrinių namų sienų iš-lyginimą, plasieravimą, šaligat-vių cementavimą ir kt. darbus.
293 MAJUEY ST.,
BROOKLYN 6, N. Y.

Clement A. Voket

(VOKETAITIS)

Advokatas

41-40 — 74th Street

Jackson Heights, N. Y.

NEwtown 9-5972

LIETUVIŠKA

ALUDĖ

Čia galima gauti Kanados
"Black Horse" AlePatogi Vieta Užėjimui
Su MOTERIMSDIDELIS PASIRINKIMAS
VISORIŲ GERIMŲ

JUOZAS ZEIDAT

411 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Havemeyer 8-0259

RALPH KRUCH

FOTOGRAFAS

65-23 GRAND AVENUE

Maspeth, N. Y.

"Teis-
Chur-
Rūb-
"Nat-
Du d-
"Teis-Italij-
nuo se-
garsis s-
ir puik-
juoja n-
Prieš-
te bes-
pakvies-
talikų
Lucoje.
Iškili-
Lucos P-
student-
nepažis-
jam ran-
"Teis-
li."Ir ji a-
Koks
lietuviu-
mos ita-Winst-
kalboje

birželio

smurtą

Rusija v-

Štai j-

"Balta-

tojų jau

kurie te-

Juos iš-

cija, vie-